

Un estiu transformador

En la proximitat de la JMJ de Lisboa, el voluntariat internacional mostra el rostre més solidari del jovent

EN PRIMER PLA 8-12

Foto cecità

Centenari de l'Associació
d'Amics dels Goigs

P 27-29

Agustí Codina

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (51 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

Edició paper 145€

Edició digital 90€

Edició en català

Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

Únic pagament per any

Dos pagaments semestrals

Xec nominatiu que adjunto

Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de **appec**
editors de revistes i digitals
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

 El setmanari rep l'ajut de la
Generalitat de Catalunya

Director: Òscar Martí Navarro
Consiliari: Mn. Miquel Ramón Fuentes
Sotsdirectora: Carme Munté Margalef

Redactors: Miquel Àngel Codina, Macià
Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra
Lingüista: Montserrat Pibernat
Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana:
Josep Alanyà, Laura Amado, P J Armengou,
Pilarín Bayés, Rosa M. Boixareu, Francesc
Boluña, Juanjo Fernández, Quique Fernán-
dez, María Gajas, Antonio Gil, Jaume
González Padrós, Concepció Huerta, Ignasi
Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés,
Lucia Montobbio, Rodrigo Moreno, Beatriz
Moretó, Josep Nadal, Francesc Nicolau,
Alba Nogueras, Joan Pallarès-Personat, Jo-
sep Oriol Pujol, Quique, Manel Salas, Valentí
Serra, Sebastià Taltavull, Bàrbara Virgil
Redacció, administració, publicitat
i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat
administracio@catalunyacristiana.cat
publicitat@catalunyacristiana.cat
subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque
i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat),
Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:
Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El
Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES

Dipòsit Legal B 14.387/79

ISSN català: 2938-2238
ISSN internet: 2938-2254

Les opinions expressades pels
nostres col·laboradors no reflecteixen
necessàriament la d'aquest setmanari

Sumari

04
La setmana

05
Editorial

06
Opinió

08
En primer pla

13
Vida eclesial

27
Reportatge

30
Carta dominical

32
Bíblia

34
Litúrgia

36
Espai lectors

38
Societat

46
Agenda

47
Des del carrer

Visita del cardenal Zuppi a Washington

PÀGINA 14-15

Joves i espiritualitat

PÀGINA 16-17

PÀGINA 20

Miguel Salamanca, director de la nova
Fundació Educativa Anna Maria Janer

PÀGINA 38-39

Restauració de dues joies medievals de
Tortosa

La setmana en tuits

MARCEL PALLEJÀ
@MARCEL_PALLEJA
20/07/2023

Mestre de Dominiques Tarragona La nena trobada morta a la platja de Roda es deia Lilia, era algeriana i tenia vuit mesos. Va caure de la pastera camí de Mallorca perquè els pares i altres compatriotes volien viure dignament. Van morir ofegats, però el cos de la nena va arribar a la platja per vergonya nostra.

IGNASI MIRANDA
@IGNASIMIRANDA
17/07/2023

Periodista i diaca permanent En el primer aniversari de la meva ordenació diaconal, dono gràcies a Déu pel do del ministeri. Demano al Senyor que m'ajudi a servir la família, la parròquia i les realitats de l'Església i del món, cada dia millor. Que la Mare de Déu m'acompanyi!
@esglesiabcn
Gràcies a tothom!

EVA FERNÁNDEZ
@EVAENLARADIO
18/07/2023

Corresponsal de COPE a Itàlia i el Vaticà «Escapada» del #Papa per visitar els petits que participen al campament d'estiu per a fills de treballadors del #Vaticà. Els ha demanat que siguin agraïts amb els seus pares i ha dir «superherois» als avis, que estan plens de saviesa.

NAURYS SÁENZ
@NAURYSSAENZ
20/07/2023

Jove catòlica Compliré un dels meus somnis més grans des de petita #JMJ2023 #Lisboa

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Adeu, «Camins»!

El programa *Camins* es va acomiadar el divendres 21 de juliol. Es tanca una etapa per a un espai que ha estat, aquestes dues últimes temporades, la ràdio nocturna de dilluns a divendres a les 20 hores. Rafa Sanahuja, amb el seu «Bona vesprada!», ha estat obrint cada dia una hora de sorpreses entre la profunditat i les bromes, però sempre amb alegria. Amb un informatiu alternatiu, entrevistes sobre cultura, temes socials, esports i altres àmbits i seccions de reflexió, economia i històries diverses, *Camins* ha estat aquests dos anys «la macedònia de la ràdio».

En l'última edició, Rafa Sanahuja i Pol Marsà van versionar Joaquín Sabina i van entonar una cançó de comiat. La tornada deia: «A este fusil ya no le queda ni un cartucho; / hoy de sepelio, pero con felicidad, / se acaba Camins, sintiéndolo mucho.» Ha calgut reorganitzar la programació, però s'han obert noves portes per a l'equip en les franges del matí i de la tarda. Són nous reptes que «la banda de *Camins*» afronta amb il·lusió, malgrat la tristesa d'haver posat el punt final a aquesta aventura de dos anys.

Zoom

MACIÀ GRAU

El dijous 13 de juliol, l'empresa familiar Pròxima Serveis Funeraris va inaugurar un nou tanatori al barri de Sants de Barcelona, a l'antiga fàbrica dels Germans Climent del carrer dels Comtes de Bell-lloc, davant mateix de la seu de Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana*. El 18 de juliol, els responsables del Tanatori, encapçalats pels germans Albiol Almirall, van rebre la visita institucional de l'arxidiòcesi de Barcelona: Mn. Alfonso Caracuel, consiliari del Secretariat diocesà de Tanatoris; Mn. Josep Teixidó, delegat de Pastoral Sacramental, i Alfons Sagalés, director del Secretariat diocesà de Tanatoris.

L'efemèride de la setmana

31 de juliol del 1818: neix Joaquim Rubió i Ors, Lo Gayter del Llobregat, escriptor

Compromís sense excuses

Aquest estiu està fortament marcat per la celebració de la XXXVII Jornada Mundial de la Joventut, del 31 de juliol al 6 d'agost a Lisboa, amb el lema «Maria se n'anà decididament» (Lc 1,39). Les xifres d'assistents són inèdites. Hi participen uns 6.200 joves d'arreu de Catalunya, dels quals 3.200 ho fan amb el pelegrinatge organitzat pel Secretariat Interdiocesà de Joventut (SIJ).

L'estiu, per tant, està marcat pel rostre jove d'una Església que es reivindica com a protagonista de present i futur. Perquè són els joves, amb les seves ganes de transformació i de rejuveniment, els que tindran a les seves mans el timó de l'Església i la societat.

Quan parlem dels joves, normalment ho fem pel boc gros, i posant tot el col·lectiu al mateix sac. Moltes vegades en parlem associant-los a problemàtiques com les addiccions, l'individualisme, l'autocomplaença, els problemes de salut mental, el suïcidi, l'abús de les noves tecnologies, la precarietat laboral o les dificultats d'emancipació.

Evidentment que tot això hi és, no més cal fer un cop d'ull a les dades. Però hi ha tot un altre sector de joves que reivindiquem aquesta setmana i que viuen la fe com una forma de

compromís sense excuses, perquè seguir l'Evangelí de Jesús és radical en essència.

L'Ares Matheus és educadora social a Arrels Sant Ignasi, coordinadora de MAG+S Lleida i monitora a l'esplai Sant Ignasi de Lleida. És una de les participants del quadern número 100 d'EIDES titulat *Joves i espiritualitat*. L'entrevistem aquesta setmana, i ens diu que «una espiritualitat sense compromís pot arribar a ser hipòcrita. Si creiem en Déu, creiem en l'amor. I l'amor no té sentit si no és cap als altres. L'amor cap als altres implica necessàriament el compromís».

És la mateixa vivència que comparteixen els joves que entrevistem en el Primer Pla. Són nois i noies que dediquen l'estiu al voluntariat, a treballar pels altres, com per exemple participant en el voluntariat internacional que organitza cada any l'ONG SED, vinculada als Germans Maristes.

L'etapa de la joventut, caracteritzada per la recerca de sentit, és terreny fèrtil perquè la llavor hi germini. L'Evangelí pot esdevenir per als joves una autèntica revolució d'un amor generós i apassionat que troba en el fet de donar-se a Déu i als altres la felicitat i el sentit de la vida. Hi pot haver cap proposta més engrescadora?

CONTRAPUNT

Testimoni de fe

FRANCESC BOLUÑA

Fotògraf

Fa 14 anys, després d'un traumatisme cranial causat per una caiguda d'un test al cap, em fan un TAC i em troben el tumor.

Pregunto si el cop del test havia provocat el tumor. Resposta: «No; el test ens ha ajudat a trobar-lo. Beneït test», diu el doctor. El cert és que el test em va caure mentre feia unes fotos al convent de les monges de la Puríssima de Tortosa; potser sí que «el test està beneït pel mateix Crist».

El cap de setmana, papers, instruccions i sobretot el màxim temps possible amb els meus fills, que eren petits, molt petits, amb la meua dona, pare, mare, sogres, germana, cunyats... la família més propera, i amb els amics.

Volia acomiadar-me'n, sense dir-los-ho, sense fer-los patir. No sabia si tornaria de la intervenció. Vaig anar a confessar-me per estar preparat... La meua dona i jo vam pregar junts com sempre i ho vam deixar en mans de Déu.

Dilluns cap a Barcelona per a la intervenció, acompanyats pel nostre amic metge, que sempre ha estat al costat nostre, a la tarda operació feta, cal resultat de l'anatomia del tumor. En uns dies ens arriba: glioblastoma. Mirem internet: possibilitats de vida, 5%. No vos enganyaré, tenia temor, però em vaig ficar en mans dels metges, i de Déu, i vaig pregar molt.

Després, oncòlegs, tractament de quimioteràpia, radioteràpia, homeopatia, i confiar en Déu. Durant vuit anys una vida bastant acceptable, treballar, revisions periòdiques, l'oncòloga, ressonàncies, la meua dona, els meus fills creixent, l'amic metge i tots donant gràcies cada dia de poder viure. Les seqüeles estaven acceptades i controlades, la medicació anava fent que la vida fos bastant portable.

Després, quan ja penses que tot està superat, una altra recidiva de tumor, intervenció i tractament,

el mateix neurocirurgià, però una operació molt més tècnica, més precisa. Al cap d'un any una altra intervenció i quimioteràpia, i ara estic a l'espera d'un tractament amb genomes, un tractament innovador.

De vegades penso en la sort que he tingut de tenir al costat la meua dona, i la fe. Què hauria seguit de mi sense la família o sense Déu?

Què passarà demà? Viuré? No ho sé. Sols sé que si estic aquí, estic en los meus i estic bé, i si marxo, sé on vaig, i sé que també estaré bé.

Tenia temor, però em vaig ficar en mans dels metges, i de Déu, i vaig pregar molt

JOSEP ORIOL PUJOL I HUMET

Director general de la Fundació Pere Tarrés

Jove de 18 anys. Ha aprovat amb bones notes el batxillerat i la Selectivitat: «Aquest estiu no he de fer res, perquè ja he treballat durant el curs i m'ho mereixo.» I res és res. Tres mesos de televisió, becaines, Whatsapps, alguna volta amb amigues, algun dia amb la família a la platja i baixar a buscar el pa.

De fet, ens anuncien vehicles de semiluxe amb l'argument que val la pena comprar-se'l perquè un «se'l mereix». Sents persones que volen «aturar-se» un any en acabar els estudis o fer un any sabàtic de la feina perquè «s'ho mereixen». I què vol dir merèixer-s'ho?

Quan una persona té la sort de néixer en un context familiar amb unes mínimes condicions socio-

LA SAL DE LA TERRA

M'ho mereixo!

econòmiques, té un entorn que facilita l'estudi i ofereix oportunitats de treball, no té l'obligació de donar el màxim de si mateix? A tots ens convé descansar, cert, però hi ha etapes de la vida en les quals convé incorporar l'hàbit de treball, de l'esforç, de la constància i, si se'ns han donat capacitats i un entorn que fa possible desenvolupar-les, cal tornar a la societat, des del treball i el voluntariat,

Hi ha etapes de la vida en les quals convé incorporar l'hàbit de treball, de l'esforç, de la constància

el que altres poden necessitar.

Un té dret, es mereix, que li remunerin el treball pel qual hem d'estar contractats degudament. Periòdicament, tots mereixem un període de canvi d'activitats, de repòs, però també tenim el deure d'esmerçar el temps en projectes que tinguin sentit, que valguin la pena. Molt alerta a no acompanyar adolescents i joves pel camí de la responsabilitat social. Alerta també a justificar-nos capricis «perquè m'ho mereixo». O és que tantes persones que no tenen aquestes oportunitats, que només tenen dues setmanes de vacances, que treballen de sol a sol en climes extrems i no cobren ni el mínim per subsistir, no s'ho mereixen?

Destí Lisboa

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

L'estiu és temps de moviment, d'esbarjo, d'il·lusió, de desconnexió, però també de reflexió i descans, un temps ple de llum que aprofiten molt bé els joves i els que no ho són tant. Justament, la propera setmana, a Lisboa, els joves seran protagonistes d'una iniciativa engrescadora instituïda pel papa sant Joan Pau II l'any 1985 i que el papa Francesc ha recollit amb entusiasme, la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ).

La Jornada Mundial de la Joventut és una iniciativa de l'Església universal que ha esdevingut una cita important per a molts joves. Als joves els agrada aplegar-se per viure experiències, és una manera natural d'aprendre. Sens dubte, en aquesta Jornada tindran una meravellosa oportunitat d'aprendre i de viure la fe. El lema d'aquesta propera trobada internacional, «Maria es va aixecar i se'n anà de pressa» (Lc 1,39), se situa just a continuació del sí de Maria a la voluntat de Déu manifestada per mitjà de l'àngel. Maria deixa casa seva per anar a visitar la seva cosina Elisabet.

El papa Francesc es trobarà amb milers de joves d'arreu del món, carregats de somnis i esperances. Pregaran junts i renovaran el seu compromís d'anunciar l'Evangeli i de transformar el món seguint el testimoni de Jesús. Els joves són el present i el futur de l'Església. La joventut viu immersa en una societat apassionant, però atacada sovint per interessos i valors espuris. Cal que els ajudem perquè la crisi social i econò-

mica que estem vivint no els porti al desànim ni al buit existencial. Els joves necessiten i tenen dret a rebre l'anunci joiós de l'Evangeli. Aquest encontre serà una oportunitat per a ells de viure l'alegria de l'Evangeli.

Més de 3.000 joves de l'arxidiòcesi de Barcelona s'aplegaran a Lisboa i se sumaran a aquest encontre de l'Església universal. La darrera setmana del mes de juny, prop d'un centenar de joves de les parròquies de Sant Mateu i Sant Rafael de Barcelona ja van iniciar a peu el llarg camí que uneix Barcelona amb Lisboa. Els joves del barri de la Guineueta de Barcelona hauran caminat durant quaranta dies cap a la capital portuguesa amb un doble objectiu. El primer és preparar les seves ànimes i els seus cors per a la trobada i la comunicació amb Jesucrist. I, en segon lloc, col·laborar en el finançament de la construcció del nou temple parroquial amb una singular campanya on es convida a contribuir amb un euro per cada quilòmetre recorregut per cada jove. Es tracta d'una humil i esbojarrada iniciativa local que s'insereix dins d'una gran experiència global.

Benvolguts germans i germanes, preguem pels fruits d'aquesta JMJ en els joves d'arreu del món que celebraran amb alegria i esperança la fe i la pertinença a l'Església. Aquests joves són membres d'una generació determinada per l'anunci de Jesucrist i per la construcció d'un món més just i solidari. Donem-ne gràcies al Senyor!

Vacances transformadores

Cada vegada hi ha més joves amb la inquietud de fer un voluntariat internacional com a part del seu procés vital

La Júlia és una de les voluntàries del SED que aquest estiu està col·laborant amb la comunitat marista de Masonga, a Tanzània.

DANIEL FARRÀS
«La nostra ONG és el primer contacte que molts joves tenen amb Jesús i l'Església»

«Molts veuen el voluntariat com una part del seu procés vital, que han de fer, i tenen aquesta necessitat d'anar a l'altra banda de món»

Per a molts, el mes d'agost és sinònim de vacances. Un període que aprofitem per desconnectar de la rutina, per viatjar, i per gaudir del temps amb la família i els amics. No obstant això, cada vegada hi ha més joves que veuen aquesta època de l'any com una oportunitat per ajudar els més necessitats, les persones que no tenen els drets més essencials assegurats, i que lluiten cada dia per sobreviure.

Per fer-ho, comptem amb l'ajuda de les diverses ONG repartides arreu del món, que fan que el voluntariat sigui una experiència de profunditat, on es creen vincles d'amistat i de fraternitat amb persones d'altres països.

El paper de les ONG: la formació i l'acompanyament als joves, essencial

La majoria dels joves que opten per fer un voluntariat internacional compten amb el suport de les ONG, que els acompanyen en tot el procés perquè puguin viure aquesta experiència de la millor manera possible. Un exemple el trobem en l'ONG SED, una organit-

zació d'Església d'àmbit estatal nascuda l'any 1992, vinculada als Germans Maristes. Aquesta entitat, amb quatre delegacions repartides per Espanya, acompanya els joves des del moment en què es mostren interessats a viure aquesta experiència fins que tornen del voluntariat.

En aquest primer contacte amb SED, els joves tenen una entrevista amb els responsables, que els expliquen quin és el tipus d'experiència que viuran: «Quan la gent s'interessa i ens venen a preguntar, deixem molt clar que es tracta d'una vivència de profunditat, en un camp de treball de solidaritat amb una ONG», explica el delegat regional de SED Catalunya, Daniel Farràs. Com diu, hi ha molts joves interessats, però són pocs els que acaben fent el pas per marxar, ja que en molts casos només busquen una experiència de «postureig», sense entendre tot el que comporta fer un voluntariat d'aquest tipus.

Una vegada accepten el compromís, SED proposa als candidats que es formin durant tres cap de setmana amb els responsables de l'entitat, que

L'Alicia viu a Hondures, on ajuda els nens amb algun tipus de diversitat funcional.

els ofereixen classes tant teòriques com d'àmbit més vivencial: «Ensenyem als joves el que significa la justícia global i la justícia local, i també mostrem el saber fer i la manera de treballar que té la família marista», diu Farràs. En aquest sentit, el director reconeix que gairebé la meitat dels joves que arriben a SED no tenien cap vincle anterior amb l'Església, un fet que l'entitat veu com un repete molt positiu: «La nostra ONG és el primer contacte que molts d'ells tenen amb Jesús i l'Església, i per a ells és un canvi important, perquè s'estaran un o dos mesos vivint en una comunitat religiosa a l'altra banda de món», manifesta Farràs. Tota aquesta formació, com explica, està pensada perquè els joves puguin viure «el voluntariat des d'una part transformadora i també missional».

El voluntariat, una experiència vital

Un dels principals motius que mou els joves a fer un voluntariat està relacionat amb el procés vital de cadascun d'ells. En aquest sentit, en els darrers anys Farràs ha advertit un creixement notable del nombre de joves d'entre

19 i 25 anys que tenen aquesta inquietud: «Abans teníem voluntaris amb més recorregut, de 30 anys aproximadament, però ara ens venen nois i noies de 19, 20 anys... penso que això respon a un tema de consum d'experiències, ho veuen com una part del seu procés vital, que han de fer, i tenen aquesta necessitat d'anar a l'altra banda de món. Posen èmfasi en la profunditat de l'estada, ja que quan t'estàs uns mesos al mateix lloc, acabes arrelant al territori, i això et permet conèixer més a fons la realitat del país. És per això que els remarquem la importància d'aquest intercanvi d'experiències, de maneres de fer, entre els voluntaris i les persones que ajuden», explica el director regional de SED. Aquest any, des de la seva entitat hi ha 9 voluntaris que passaran tot l'estiu a les diverses comunitats maristes repartides arreu del món, en països com Tanzània, Colòmbia o el Paraguai.

Una de les voluntàries que ha viscut la mateixa experiència que aquests joves és l'Alicia Grunig. Actualment treballa amb la Fundació Nuestros Pequeños Hermanos (NPH) a Hondures, on va arribar-hi com a voluntària per primera vegada l'any 2018. El seu primer con-

Universitat
Abat Oliba CEU

Màsters i Postgraus

Procés d'admissió

100% online i gratuït

Inscriu-t'hi aquí al QR

Canvia el teu present. **CEU** el teu futur

tacte amb NPH va venir a partir del fet que al centre de logopèdia on treballava van apadrinar un nen hondureny. Després de conèixer la fundació i rebre la formació adequada, va decidir anar a Hondures durant un mes, i allí es va adonar que hi havia molta feina per fer: «A Hondures, la carrera de logopèdia no existeix, i no hi havia cap professional que pogués ajudar tots els nens que ho necessitaven. Per això vaig decidir tornar-hi el 2019 un altre mes, i en veure que no era suficient, el 2021 vaig tornar-hi amb la idea de quedar-m'hi i crear un petit projecte, amb l'ajuda d'un psicopedagog de la fundació, per poder atendre els casos més urgents que arribaven aquí a l'escola de El Rancho», explica l'Alicia.

El 2022 va entrar a formar part de l'equip de professionals d'NPH, i està molt satisfeta amb aquesta decisió: «Vaig fer el primer viatge a Hondures amb 25 anys. En feia tres que treballava com a logopeda a Espanya, però quan vaig arribar aquí vaig entendre ràpidament que era molt necessari que em quedés. La logopèdia és un dret i no un privilegi, i aquest dret, com molts altres, no existeix o és vulnerat», diu. La seva tasca consisteix en la coordinació dels programes d'NPH que formen part de l'educació especial, i també ajuda les llars on hi ha nens amb algun tipus de diversitat funcional o de discapacitat. Per fer-ho, compta amb l'ajuda d'un equip format per sis voluntàries provinents de diversos països: «Tenim una terapeuta ocupacional de Sud-àfrica, una altra d'Holanda, dues assistents de teràpia física dels Estats Units, i una altra logopeda, també dels Estats Units».

El treball constant que ha de fer l'Alicia fa que ara com ara no es plantegi la possibilitat de tornar a Mallorca, on viu la seva família, ja que està molt a gust ajudant els nens i nenes d'Hondures: «Des de Nuestros Pequeños Hermanos m'han donat la possibilitat d'organitzar-me unes setmanes o mesos per treballar en línia i anar a Mallorca, però penso que treballar sobre el terreny és molt important, i a mi m'agrada ser aquí. He de veure quines són les necessitats, per poder ajudar tots els nens, ja que

sense cap logopeda no podrien superar les dificultats que alguns tenen per llegir, per parlar, i fins i tot per empassar.»

La responsabilitat dels joves del primer món

Per tot això, tant l'Alicia com el Daniel Farràs recomanen obertament als joves que es plantegin fer un voluntariat, que facin el pas, ja que els pot suposar un gran benefici en el seu creixement: «Recomano que si es vol fer, es faci. És una experiència increïble, poder estar en un país on coneixes equips de treball fantàstics, et fa veure el món des d'una perspectiva diferent, coneixes els nens, els adolescents...», reconeix l'Alicia. En aquest sentit, la logopeda de NPH també té clar que per als joves nascuts a Espanya, on els drets de la majoria dels infants estan assegurats, fer un voluntariat hauria de ser una responsabilitat: «Tenim el privilegi d'haver nascut aquí, però això també és una responsabilitat, que la podem utilitzar per ajudar els països on no han tingut aquesta sort.»

Pel que fa als joves que es preocupen per les despeses econòmiques que suposa fer un voluntariat, així com pel possible endarreriment que puguin sofrir en l'àmbit laboral, des de la seva pròpia experiència, l'Alicia reconeix que tot és més fàcil del que podria semblar: «Hem de ser realistes, tot i que t'hagis de pagar el bitllet d'avió, pots viure tot un any a fora amb molt poquet, ja que aquí t'ofereixen els serveis bàsics, com el menjar i l'allotjament. A més, un any o uns mesos de la teva vida no són res comparat amb tot el que t'ofereix un voluntariat. A mi a la feina sempre em deien que tornés, que m'esperaven, però jo encara no sé quan tornaré, perquè aquí em necessiten més.»

El voluntariat local

A banda del voluntariat internacional, a Catalunya també hi ha un gran nombre de joves que col·laboren en entitats socials i educatives de manera desinteressada. Una d'aquestes entitats és el Centre Sant Jaume de Badalona, que forma part de la Fundació Carles Blanch. El centre ofereix tot tipus

ALICIA GRUNIG
«Tinc la possibilitat d'organitzar-me unes setmanes o mesos per treballar des de casa, però penso que treballar sobre el terreny és molt important, i a mi m'agrada ser aquí»

«Tenim el privilegi d'haver nascut aquí, però això també és una responsabilitat, que la podem utilitzar per ajudar els països on no han tingut aquesta sort»

PAU COMPTE
«Estic aprenent moltes coses en la meva tasca de voluntari, fem activitats amb els infants perquè l'estiu no se'ls faci tan llarg»

El Pau, en una de les sortides amb el Casal d'Estiu al Zoo de Barcelona.

de serveis, des d'atenció psicoterapèutica fins a suport en l'educació, a més d'orientació laboral. Per fer-ho compta amb un equip de joves voluntaris, que aquest estiu col·laboren en un casal d'estiu per a famílies en situació d'alta vulnerabilitat o en risc d'exclusió social. Els infants d'aquestes famílies no disposen dels recursos per poder gaudir de les setmanes d'estiu, i és per això que el centre ofereix fins a 170 places en aquest casal.

El Pau Compte, amb només 16 anys, és un d'aquests voluntaris que col·laboren al Casal d'Estiu cada dia, ajuntant els professionals del centre amb un grup de 60 infants de 6 a 12 anys. En una entrevista al programa de Ràdio Estel Àngels, el Pau va explicar que es considera un agent de canvi, i que té clar que no serà l'últim estiu que ho faci: «Estic aprenent moltes coses en la meua tasca de voluntari, fem activitats amb els infants, com per exemple visites al Zoo, al CosmoCaixa..., perquè l'estiu no se'ls faci tan llarg, i perquè tothom pugui tenir accés al lleure durant les vacances. Malauradament, encara hi ha molta gent que no en pot gaudir.»

La vinculació del Pau amb el

centre, que aquest any celebra el 25è aniversari de la seva creació, va començar quan va entrar a la Unitat d'Escolarització Compartida, aquest mateix curs. Anteriorment, havia passat per diversos instituts on sempre havia tingut problemes per trobar el seu espai, i havia perdut la motivació per continuar estudiant. Ara, després de passar pel Centre Sant Jaume, té clar que vol continuar formant-se, i reconeix que finalment ha trobat el seu camí: «Vull acabar 4t d'ESO,

i després farà un cicle formatiu de Grau Mitjà i un de Grau Superior.»

Tant el Pau com tots els voluntaris que dedicaran les seves vacances a fer un voluntariat, esperen que aquesta sigui una autèntica experiència transformadora, que els ajudi a tenir una visió més àmplia del món. Sigui com sigui, el que és segur és que tots tornaran amb un esperit renovat, i, en alguns casos, com li va passar a l'Alicia, potser trobaran la seva vocació en aquesta missió.

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 23 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya
Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Aquesta setmana recollim la visita del cardenal Zuppi a Washington, parlem de joves i espiritualitat, recorrem el Camí de Jerusalem, presentem la Fundació Educativa Anna Maria Janer i recordem els cristians perseguits

 Vaticà

El cardenal italià ja va ser a Kíiv i a Moscou al juny Zuppi continua la ruta per la pau a Washington

Agustí Codinach

El cardenal Zuppi, retratat a Barcelona el 2019 durant la seva participació en el congrés «L'aportació del papa Francesc a la teologia i a la pastoral de l'Església».

RODRIGO MORENO QUICIOS
Corresponsal a Roma

Matteo Zuppi continua la missió de pau en nom del Papa. Després de passar al juny per Kíiv i Moscou, ara ha viatjat a Washington, on ha demanat ajuda al president Joe Biden per repatriar els nens ucraïnesos deportats a la força per Rússia. També ha demanat suport a l'arquebisbe Timothy Broglio, president de la Conferència Episcopal dels Estats Units, i a la resta de bisbes. I ha participat en un «esmorzar de pregària» amb parlamentaris nord-americans, els quals li van encarregar traslladar al Papa el seu agraïment pel seu compromís amb la pau.

Segons l'Oficina de Premsa de la Santa Seu, la trobada entre Zuppi i Biden del 18 de juliol va durar una hora i mitja i «es va desenvolupar en un ambient de gran cordialitat i escolta mútua».

L'arquebisbe de Bolonya li va lliurar una carta del Papa on explicava el patiment de la guerra i el president nord-americà es va comprometre a donar suport a les iniciatives de la Santa Seu a favor dels nens i les persones més vulnerables.

La visita de Matteo Zuppi va tenir lloc només uns dies després que Pietro Parolin, secretari d'Estat del Vaticà, estengués la missió de pau del Papa viatjant a Armènia i l'Azerbaidjan, dos països del Caucas claus per aconseguir la fi del conflicte i d'on Rússia sovint recluta tropes. Tampoc no es descarta en el futur una visita a la Xina, que podria ser un altre actor destacat per aconseguir la pau.

Relacions amb la Xina

Dissabte 15 de juliol el Vaticà va confirmar el nomenament del nou bisbe de Shanghai, Joseph Shen Bin. Hi havia estat traslladat a l'abril per part de la Xina des de la diòcesi de Haimen. Un moviment unilateral contrari a l'esperit de l'acord entre Pequín i la Santa Seu, els quals van acordar el 2018 nomenar tots els prelats en consens. És una de les poques clàusules que es coneixen d'aquest document envoltat de secretisme i renovat el 2020 i el 2022.

El secretari d'Estat Pietro Parolin va concedir una entrevista a mitjans vaticans en la qual subratllava la «bona fe» de la santa Seu en acceptar finalment aquest moviment estrany. «El Sant Pare Francesc ha decidit posar remei a aquesta irregularitat canònica creada a Shanghai pel bé major de la diòcesi i del fructífer exercici del ministeri pastoral del bisbe. La intenció del Sant Pare és fonamentalment pas-

toral i permetrà a Mons. Shen Bin operar amb més serenor per promoure l'evangelització i afavorir la comunió eclesial», explicava el cardenal.

Tot i que Parolin també mantenia reivindicacions. Per exemple, l'alliberament del bisbe auxiliar de Shanghai, Thaddeus Ma Daqin, el qual en el seu dia va ser titular, però va ser fulminat el mateix dia del seu nomenament en oposar-se en públic a l'Església patriòtica xinesa. Des d'aleshores, està en arrest domiciliari al Seminari adjacent al santuari de la Mare de Déu de She Shan, de gran devoció a la ciutat.

Amb la creació com a cardenal el 30 de setembre del jesuïta Stephen Chow Sau-yan, Francesc espera descongelar les relacions amb la Xina i assolir una normalitat en la qual els dirigents de la república aturin definitivament aquest tipus de pols davant del qual el Vaticà ha cedit excepcionalment per «prevenir disgustos i incomprendiments dins de les comunitats catòliques».

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Cada persona és única i mereix la nostra atenció

La meua edat té —entre d'altres— un avantatge: que podem seure estones amb aquells que necessiten una cosa tan senzilla com és la conversa i per a la qual, quan la feina i altres obligacions ens ocupen, no tenim temps per allò tan necessari com és escoltar. Seure a la «Taula de fraternitat» al costat de qualsevol dels acollits que venen diàriament a Santa Anna és un plaer que ara —a la meua vellesa— em puc permetre, perquè no estic per unes altres tasques que requereixen més potencial humà i menys anys.

A vegades em sorprèn la riquesa que pot haver-hi amagada en un sensesostre que, aparentment, no és més que un necessitat d'ajuda per part nostra. Sovint ens creiem en possessió de veritats pel fet d'estar en una posició social més estable que la de la «gent del carrer». No podem ni imaginar les lliçons que s'aprenen escoltant més que parlant amb alguns d'aquests acollits que venen a dinar amb nosaltres perquè la vida els ha deixat a la cuneta.

Pensant que jo podia ajudar un homenet d'aparença força deplorable per la seva situació de sensesostre, vaig seure al seu costat.

Una sola pregunta va ser suficient perquè em donés una lliçó de paciència, d'acceptació de la vida, de bonhomia i d'esperit de lluita enmig de l'adversitat. Jo, que pensava «ajudar», en vaig sortir «renovada» com si hagués fet un recés.

I, a sobre, quan era jo que ho havia d'agrair, ell em va acomiadar amb aquestes paraules: «M'ha fet més bé la conversa amb tu que el dinar que aquí m'oferiu.»

M. VICTÒRIA MOLINS
Religiosa teresiana

El nou bisbe de Shanghai, Joseph Shen Bin.

Asia News

Què passa amb els infants ucraïnesos?

El nombre de menors ucraïnesos desplaçats a Rússia balla depenent de les fonts consultades. Segons Kíiv, són un mínim de 20.000 des de febrer del 2022, però el mateix govern rus els xifra en més de 700.000. Esgrimeixen dos arguments: d'una banda, sostenen que així garanteixen la seguretat dels infants, als quals aparten de les zones en conflicte abans de bombardejar-les; de l'altra, mostren als seus compatriotes per televisió els progressos que fan als camps de lleure, on se'ls reeduca en l'esperit nacional, se'ls fa renegar del seu idioma i costums i cantar l'himne rus.

Independentment de les intencions russes i de la xifra real de desplaçats, el Tribunal Penal Internacional ja ha emès una ordre d'arrest contra Vladímir Putin, acusat de crims de guerra per aquestes operacions. També contra la comissària de la presidència russa per als Drets de la Infància, Maria Lvova-Belova, amb qui Zuppi es va reunir a Moscou el 29 de juny.

L'ambaixada ucraïnesa davant la Santa Seu fa temps que denuncia els desplaçaments forçosos i, quan es va complir un any de la invasió russa, va portar a Roma un grup de parlamentaris que es van reunir amb el Papa i li van demanar la seva intervenció. «Hem vist el gran efecte que va tenir l'ajuda de la Santa Seu per intercanviar presoners i volem demanar al Papa ajuda per fer tornar aquests nens», va dir llavors el parlamentari Yevhen Petrunyak a l'agència televisiva Rome Reports.

Barcelona

EIDES dedica el quadern número 100 al tema «Joves i espiritualitat»

La vida interior, des d'una mirada juvenil

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA
Barcelona

L'Escola Ignasiana d'Espiritualitat (EIDES), de Cristianisme i Justícia, publica el quadern número 100 titulat *Joves i espiritualitat*. En ell, 12 joves parlen en primera persona sobre espiritualitat. Tenen en comú que coneixen l'espiritualitat ignasiana o hi estan vinculats, però no tots són cristians ni tots són creients.

Glòria Andrés és la coordinadora d'aquest quadern i reconeix que està molt satisfeta amb el resultat. Destaca que «la veritat és que ens ha sorprès la profunditat, la varietat d'aquests joves. Volem donar a conèixer que hi ha un futur, que hi ha unes persones que viuen l'espiritualitat en profunditat i que no són ni un ni dos, i que no són "rarots"».

En el quadern no apareixen les converses completes, que sí que estan disponibles a la web cristianismejusticia.net.

Ares Matheus, educadora social a Arrels Sant Ignasi, coordinadora MAG+S Lleida i monitora a l'esplai Sant Ignasi de Lleida, és una de les participants en aquest quadern. Ens explica que «m'agrada la idea de mostrar que hi ha joves amb espiritualitat que en parlen obertament. Això pot ajudar altres joves que se senten sols a veure que no ho estan. Sembla que avui dia hi ha molt de tabú a dir que els i les joves som cristians. Sembla que som els "raros" que creiem en ves a saber què».

Per això, considera que «cal mos-

trar que som persones normals, amb vides normals i amb projectes de vida normals. I les persones han de veure que hi ha relleu, però que ens hem de moure més ràpid del que ho estem fent per fer una Església més viva, que impliqui els laics i les laiques, que doni responsabilitats a les dones i que obri les portes a tots els col·lectius».

Quan li preguntem a l'Ares què entén ella per «espiritualitat», ens respon: «És el que em fa connectar amb el més profund de mi mateixa i del món.» En aquest sentit, Glòria Andrés apunta que els joves del quadern «consideren que l'espiritualitat és una dimensió consubstancial de la persona. Uns l'anomenen interior; d'altres, fe; d'altres, transcendent... però realment forma part de les seves vides. No conceben la vida sense aquesta part i és el que li dona sentit a la resta de les seves activitats».

Una espiritualitat que no els tanca en ells mateixos, sinó que els obre als altres. Per això, l'Ares

ARES MATHEUS
«Crec que una espiritualitat sense compromís pot arribar a ser hipòcrita. Si creiem en Déu, creiem en l'amor»

Ares Matheus a la capella de «La Cova»,
l'espai de joves a la parròquia Sant Ignasi de
Loiola de Lleida.

destaca que aquesta experiència «em fa connectar no només amb mi mateixa, sinó també amb el món. Crec que una espiritualitat sense compromís pot arribar a ser hipòcrita. Si creiem en Déu, creiem en l'amor. I l'amor no té sentit si no és cap als altres. L'amor cap als altres implica necessàriament el compromís».

Un aspecte que apareix a les converses d'aquests joves és l'experiència personal, com ens explica la coordinadora del quadern. «A partir d'aquesta experiència, ells han decidit una fe o una espiritualitat pròpia, deixant l'espiritualitat familiar i optant per una de pròpia per viure i organitzar la seva vida des de la profunditat, des del jo interior.»

«Espiritualitat líquida»

Per als joves, viure una espiritualitat profunda no és una cosa senzilla tenint en compte que vivim en una societat qualificada

com a «líquida», amb valors poc consistents i molta relativitat. Segons l'Ares, és molt important «trobar algú amb qui compartir aquesta espiritualitat. Per a mi, és fonamental. La parella, la família, les amistats, la comunitat... quan estàs sostinguda per un entorn que va amb la teva espiritualitat, no és una moda, és part de la teva vida, és el teu estil de vida».

Com diu aquesta jove, «la dimensió comunitària és el motor principal, el que engega i alimenta la dimensió personal». El seu treball a Arrels Sant Ignasi, la participació a la Pasqua Jove, la dedicació a l'esplai, els grups MAG+S, els recessos, el voluntariat..., «em fa tocar de peus a terra i em fa veure que no estic sola, i que tot té sentit. Però si no es té cura de la dimensió personal, tendim a convertir-ho tot en activitats en les quals tenim bona companyia, hi estem a gust i proud. És imprescindible donar valor al temps personal, íntim de tu a tu amb Déu».

Glòria Andrés veu aquests joves com «obertament diferents. Viuen

tanta diversitat que no tinc la impressió que se sentin “gent rara” en el sentit pejoratiu. En aquest sentit, crec que la seva actitud, la seva aposta vital interpel·la. Ells ho viuen bé».

Una mirada superficial ens pot fer pensar que la societat no afavoreix en absolut treballar la interioritat. Segons Glòria Andrés, «hi ha una part important de recerca del silenci», cosa que es plasma en les ofertes de *mindfulness*, ioga, meditacions..., «això és clarament un clam per la interioritat, per la transcendència. El que costa és que després hi hagi algú que realment aculli, que faci un acompanyament i que ho faci en profunditat, que escolti, perquè a molta gent li encanta “surfejar” i no va a fons».

La coordinadora del quadern reflexiona que «el treball personal de recerca ha de poder trobar algú que aculli aquesta recerca. Això ens interpel·la als adults: què oferim?, com acollim? Aquests joves en recerca demanen que “perdis” el temps amb ells perquè hi has de ser un dia i un altre, assequible per a ells».

De la seva banda, Ares Matheus opina que hi ha prou espais i moments que afavoreixin la introspecció, però cal educar en «volar-los trobar». Reconeix que cada persona cerca com connectar amb ella mateixa, amb l'entorn o amb Déu, «però el que està clar és que la necessitat hi és».

Des de la seva experiència, considera que és fonamental formar-se, trobar espais físics adients, tenir un acompanyant espiritual, una comunitat que enriqueix... i, sobretot, «no tenir por de provar coses noves: exercicis espirituals, recessos, acompanyar grups de joves. Tot hi ajuda!».

GLÒRIA ANDRÉS

«El treball personal de recerca ha de poder trobar algú que aculli aquesta recerca. Això ens interpel·la als adults: què oferim?, com acollim?»

Israel

Dos jueus israelians enamorats de la ruta jacobea ressusciten el traçat que utilitzaven els pelegrins per arribar a la Ciutat Santa, ja en temps de Jesucrist

Un «Camí de Sant Jaume» a Jerusalem

Golan Rice i Yael Tarasiuk-Nevo són uns enamorats del Camí de Sant Jaume, fascinats per l'experiència cristiana de peregrinar.

P. J. ARMENGOU
Corresponsal a Jerusalem

Després d'anys abandonat i pràcticament oblidat, l'antic Camí de Jerusalem, la ruta de peregrinació més antiga del món, està tornant a la vida. I ho està fent gràcies a dos amics, jueus israelians, enamorats del Camí de Sant Jau-

me i fascinats per l'experiència cristiana de peregrinar. Des de fa més d'un any, Golan Rice i Yael Tarasiuk-Nevo treballen per ressuscitar la ruta que els antics jueus, la pelegrina Egèria, els croats, sant Francesc i, molt probablement,

YAEL TARASIUK-NEVO

«El Camí pertany als caminants d'avui, d'ahir i de demà. No pertany a cap religió en concret»

també el mateix Jesús, utilitzaven per arribar a la Ciutat Santa. «No podia ser que hi hagués pelegrinatges a Santiago o Roma, i que no hi hagués un Camí a Jerusalem, que és tan significatiu per a tots: jueus, cristians, musulmans i ateus», explica Tarasiuk-Nevo.

L'objectiu de recuperar el Camí de Jerusalem està estretament lligat a l'experiència dels seus promotors peregrinant per Espanya i França, i del convenciment que caminar «cap a un lloc significatiu» és transformador per a tothom. Defet, fa molts anys que Rice tenia el projecte dins del cor, ja que fer el Camí de Sant Jaume va ser clau en la seva vida, tal com va recollir al llibre *Camí a Santiago*, el primer text en hebreu d'un jueu «fent de veritable pelegrí». El projecte també està lligat a la certesa de Rice i Tarasiuk-Nevo que fer camí és una oportunitat de créixer com a persona, «tant per als pelegrins com per a les comunitats locals» que els han d'acollir. «L'hospitalitat és un deure molt gran que demostra tolerància i amistat», diu Tarasiuk-Nevo, que resumeix els valors de la peregrinació en tres idees: simplicitat, humilitat i gratitud.

450 quilòmetres per Terra Santa

El projecte implica una intensa feina de recerca i estudi de fonts històriques i arqueològiques, que farà renéixer un traçat de 450 quilòmetres des de Metula, a la frontera amb el Líban, fins a la Ciutat Antiga de Jerusalem. Entre les tasques dels promotors del Camí, a més d'organitzar excursions per la ruta i promocionar-la dins i fora d'Israel, també hi ha l'adaptació i senyalització dels senders, que en molts casos estan en mal estat. Per fer-ho, Rice i Tarasiuk-Nevo s'han esforçat a trobar aliances institucionals i internacionals, i han creat sinergies amb els pobles i santuaris per on passa el circuit. Aquesta labor amb les comunitats locals és especialment clau per crear vincles entre els pelegrins i el territori i per facilitar l'allotjament als viatgers, però també perquè monestirs, institucions i negocis de la zona puguin estampar els tradicionals segells a les

credencials dels caminants. Igual que es fa amb la Compostel·la, al llarg del Camí de Sant Jaume.

En aquest moment, Rice i Tarasiuk-Nevo s'estan centrant a revifar la quarta etapa de la ruta, l'anomenat «Camí del Silenci», que comença al Port de Jaffa, prop de Tel Aviv, i acaba a la Porta de Jaffa, una de les vuit entrades a la Ciutat Antiga de Jerusalem. Es tracta d'un trajecte d'uns cent quilòmetres des de la costa fins a l'altiplà on hi ha la Ciutat Santa. Un ascens que entronca de manera molt precisa amb la paraula «peregrinació» en hebreu, que significa literalment «pujar caminant», explica Rice. De moment, els organitzadors ja han recorregut el «Camí del Silenci» tres vegades. La primera, el 22 de desembre passat, juntament amb la pelegrina espanyola i catòlica Carlota Valenzuela (@finisterrea-jerusalem a Instagram); la segona, el 23 de febrer, amb membres del grup de Facebook que dona suport a la iniciativa, i la tercera, el 23 de juny, amb un grup de guies turístics israelians.

En els pròxims mesos, els promotors del Camí de Jerusalem continuaran amb la feina de recerca sobre la ruta (que sovint segueix calçades romanes) amb l'ajuda d'investigadors, guies i acadèmics. També cercaran d'enfortir la comunitat ja existent i augmentar la implicació de la gent, escolliran un símbol que representi de manera fidel el significat del pelegrinatge a Jerusalem (com ho fa la petxina, en el cas del Camí de Sant Jaume) i examinaran millors maneres de senyalitzar el camí. L'objectiu és tornar a convertir la Ciutat Santa en la meta d'un pelegrinatge a peu, però també obrir aquesta experiència a tothom, especialment, als creients de les tres religions monoteistes: el cristianisme, el judaisme i l'islam. «El Camí pertany als caminants d'avui, d'ahir i de demà. No pertany a cap religió en concret», opina Tarasiuk-Nevo que, com Rice, reivindica el pelegrinatge com un viatge històric i cultural, però també espiritual, que fa que la gent s'obri als altres i crea connexions entre els caminants i els habitants del país.

Urgell

Miguel Salamanca és el director de la nova Fundació Educativa Anna Maria Janer

«Som els hereus del llegat de les germanes de la Sagrada Família d'Urgell»

La presentació de la nova fundació va tenir lloc al col·legi Sagrada Família d'Urgell de Madrid.

MACIÀ GRAU I IGNASI MIRANDA

El 13 de juliol, la família janeriana va donar la benvinguda a la nova Fundació Educativa Anna Maria Janer, que aglutinarà els vuit centres educatius repartits per Catalunya, Andalusia i Madrid.

La fundació neix com a resposta de les germanes de la Sagrada Família d'Urgell per continuar la tasca de la congregació, basada en la cura de l'espai educatiu i per afavorir i conrear els valors de l'Evangeli que la comprometen en la consecució d'un món més just, seguint el seu lema: «Servir en tot i a tothom.»

L'encarregat de dirigir la nova fundació serà Miguel Salamanca, que el mateix 13 de juliol va ser entrevistat al programa *Sense distància* de Ràdio Estel. Salamanca té clar com serà el dia a dia de la Fundació Anna Maria Janer i quins són els reptes que afronta en aquesta primera etapa.

Com podem definir la nova fundació?

Som una entitat que és hereva del llegat de les germanes de la Sagrada Família d'Urgell, i de tota la gent, tant religiosos com laics, que des de fa més de 150 anys treballen per oferir servei educatiu als que més ho necessiten. La Fundació és una aposta de futur, i surt com una necessitat, per continuar entenent l'educació partint de l'Evangeli, a l'estil d'Anna Maria Janer.

Sou una família molt repartida arreu del món. Com treballareu?

Som pocs, però estem molt escampats per diversos indrets del món, i per això volem estar en connexió amb tothom, i volem ser conscients que som una obra educativa de l'Església. La crida del Papa a fer un sistema educatiu global ens interpel·la molt, volem que tot això no es quedi només en paraules, sinó en fets, treballant en les petites realitats del dia a dia. Així aconseguirem transformar les vides, i això ajudarà a transformar un món al qual creiem que encara li queda molt de camí per apropar-se al que diu l'Evangeli: un regne per a tothom i just. Hi ha molta feina a fer.

Com ho fareu possible, des del punt de vista logístic?

El món educatiu ara mateix té molts reptes, materials i econòmics, però també pel que fa a la identitat, a l'essència del que som i del per què som aquí. Treballar per separat ens fa dèbils, però també ens pot fer contradictoris, i ens pot fer incoherents amb el nostre missatge. És per aquest motiu que volem treballar plegats. A la presentació de la Fundació hi participen l'Escola Cristiana i la Conferència Episcopal, i això per a nosaltres és important, perquè així veiem que som una petita part d'un gran col·lectiu amb les mateixes inquietuds.

La Fundació tindrà la titularitat dels centres de Catalunya i Espanya?

A Catalunya és on tenim més presència, tenim escoles a Lleida, Sabadell, a Viladecans, i al barri Gòtic a Barcelona. També som presents a Madrid, amb dos centres educatius, i a Andalusia. La Fundació, administrativament parlant, tindrà la titularitat d'aquests vuit centres educatius, però treballarem en xarxa també amb els dos centres que tenen les germanes a Andorra, i també amb els centres que hi ha a Guinea Equatorial i tots els que estan repartits per Llatinoamèrica.

«Volem estar en connexió amb tothom, i ser conscients que som una obra educativa de l'Església»

VIC

10 anys de les colònies Aventura't

Aquest any les colònies Aventura't, que organitza la Delegació de Joves del bisbat de Vic per a infants i joves, han estat molt especials. N'han celebrat la desena edició. En una casa de colònies a Moià, els 70 participants han pogut gaudir d'una convivència fraterna, joiosa i plena d'aventures, compartint la joia de la fe.

URGELL

Solemnitat de Sant Ot

El 7 de juliol, la solemnitat de Sant Ot, patró de la ciutat i de la parròquia de la Seu d'Urgell, va ser celebrada amb major intensitat, en escaure's els 900 anys de la mort (1065- 1123). A la catedral de Santa Maria va tenir lloc la solemne Eucaristia presidida per Mons. Joan-Enric Vives i concelebrada pel Capítol de Canonges de la Catedral i preveres de la ciutat.

LLEIDA

Missa «de les Carmes»

Els infants que han fet la Primera Comunió van ser els protagonistes de la tradicional processó de la Mare de Déu del Carme a Lleida. La festivitat també va comptar amb una doble celebració eucarística: la missa «de les Carmes» al migdia, i la missa solemne presidida pel bisbe Salvador i que va acabar amb la imposició de l'escapulari als fidels que ho van voler.

GIRONA

Activitats d'estiu de la Fundació Esplai Girona

Uns 5.800 infants i joves estan gaudint de 72 activitats organitzades per la Fundació Esplai Girona-Mare de Déu del Mont, a través dels esplais parroquials. Uns 650 monitors vetllen per atendre els participants. En total, es faran 28 colònies, 21 casals d'estiu, 10 campaments, 9 rutes, 4 cursos de monitors i 4 camps de treball.

SOLSONA

Ruta d'adolescents a la vall de Lord

Del 10 al 14 de juliol, un grupet d'adolescents acompanyats per Mn. Marc Majà, delegat de Joventut, van fer una ruta estiuenca a la vall de Lord. Van passar per Sant Llorenç de Morunys i es van instal·lar al santuari de Lord. Van tenir temps per a tot: jocs, excursions, missa, vetlla d'Adoració i ajudar en la feina del santuari.

TERRASSA

Inauguració de les obres de la Residència Sacerdotal

El 14 de juliol va tenir lloc la benedicció i inauguració de les obres de reforma a la Residència Sacerdotal Sant Josep Oriol. Hi assistiren els bisbes de la Província Eclesiàstica de Barcelona juntament amb el Patronat de la Fundació, que presideix actualment Mons. Salvador Cristau.

TARRAGONA

Pelegrinatge diocesà a Lourdes

En aquest any del 50è aniversari de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Tarragona, 400 persones van participar en el pelegrinatge que organitza l'entitat. Es va comptar amb un grup de quaranta malalts i més de quaranta joves voluntaris.

TORTOSA

Campaments de postcomunió

Del 3 al 7 de juliol, un grup d'infants de la catequesi de postcomunió de les parròquies de Sant Miquel Arcàngel d'Alcanar, Sant Pere Apòstol i Santa Maria del Mar de Benicarló i Sant Josep Obrer i Santíssima Trinitat de la Ràpita, han passat uns dies plens d'activitats al Centre Sagrada Família de Castellnou (Castelló).

SANT FELIU DE LLOBREGAT

El calze de Qaraqosh

El calze de Qaraqosh, provinent d'una església destruïda del nord de l'Iraq, ha estat present a les misses del 15 i 16 de juliol, a la basílica de Santa Maria, de Vilafranca del Penedès, i a la parròquia de Castelldefels i altres centres de culte el cap de setmana del 22 i 23 de juliol, a iniciativa d'Ajuda a l'Església Necessitada.

La vall del Nil

Piràmides de Mèroe, al Sudan.

BÀRBARA VIRGIL

Professora a la Facultat de Teologia de Catalunya

Era hivern quan vam anar al Sudan per conèixer una mica més aquell món africà antic i esplendorós. Història mil·lenària d'Àfrica per tots costats. Quan visitem llocs com Egipte, el Sudan i el Sudan del Sud, en concret les terres de la vall del Nil, parlem d'història del món.

Contemplant les piràmides de Mèroe he pensat en el Sudan, llar d'una de les civilitzacions principals contínues més antigues del món, amb assentaments històrics i urbans que es remunten a l'any 3000 aC. De la civilització núbica es comptabilitzen més de dues-centes piràmides, avui conservades també a Kurru i Jebel Barkal. El Regne de Cuix, mencionat a la Bíblia, se situava aquí.

Nosaltres, des de l'altra banda de la línia blava mediterrània, hem ubicat i concebut la història de les antigues terres a les valls del Nil, com Egipte, d'esquenes a l'Àfrica, i hem associat aquest territori a la cultura oriental mediterrània. Continuem interpretant la història i el patrimoni d'Àfrica sense posar el punt de contemplació dins el mateix món africà, ric en una història antiga poc divulgada, bressol de grans civilitzacions que van tenir un paper tan important en la història del món com d'altres civilitzacions occidentals i orientals més considerades.

Hem negligit la investigació i valoració dels paràmetres del patrimoni històric antic d'Àfrica i tenim un deute de dignificació de la història africana.

Cercant aquest sentit, hem d'anar, com va fer el papa Francesc fa uns mesos, al Sudan del Sud, el país més jove del món, regat pels dons del Nil, on va parlar insistentment de la recerca de pau. Comunitat que ha estat ferida durant segles amb la captura continuada de persones, el terrible comerç d'esclaus. País a qui han esborrat la història antiga (hi ha poca documentació) i, a causa d'aquesta situació d'exploració humana, la seva història no la coneixem.

Les tradicions orals parlen de pobles nilòtics com els dinkes, nuers, shilluk i d'altres que van entrar per primera vegada al Sudan del Sud abans del segle X. Aquí, en aquest país, el papa Francesc es va adreçar als nombrosos refugiats que són fora del país tot desitjant-los que puguin un dia tornar i ser protagonistes del futur de la seva terra contribuint al seu desenvolupament d'una forma constructiva i pacífica.

Són els pobles de les terres del Nil, un dels rius amb més desenvolupament cultural antic de la història del món, que es troba allà a l'altra banda de la línia blava.

Quan visitem llocs com Egipte, el Sudan i el Sudan del Sud, parlem d'història del món

Objectes litúrgics profanats per apropar la realitat de la persecució

El bàcul episcopal profanat per Daesh.

BEATRIZ MORETÓ
Delegada d'Ajuda a l'Església
Necessitada a Catalunya

Un calze i un bàcul episcopal profanats per jihadistes de Daesh (Estat Islàmic, per les seves sigles en àrab) durant l'ocupació de Qaraqosh, al nord de l'Iraq, recorre diferents diòcesis de Catalunya, per iniciativa de la fundació pontifícia Ajuda a l'Església Necessitada (ACN).

Qaraqosh és el poble de majoria cristiana més gran de l'Iraq i possiblement de la regió, amb 50.000 habitants, gairebé tots ells cristians: catòlics caldeus, sirocatòlics i siroortodoxos.

Aquesta comunitat, que amb tot és minoritària a la resta del país, va suposar el primer objectiu dels terroristes de Daesh quan van envair Mossul i la plana de Nínive l'estiu del 2014. Fins a 120.000 cristians, nens, adults, ancians i famílies senceres van haver de fugir en qüestió d'hores. La majoria d'ells es van adreçar a Erbil, capital del Kurdistan iraquiana, fins que han pogut tornar al que quedava de casa seva. Durant aquest temps crític han viscut gràcies a la caritat de l'Església. ACN els va ajudar amb un total de 34,5 milions d'euros per a allotjament, aliments i béns de primera necessitat.

Després de quatre anys de l'ocupació jihadista, Mossul i les poblacions de la plana de Nínive van quedar lliures i va començar la reconstrucció. Novament, les tres grans esglésies de l'Iraq van signar un acord amb ACN

per treballar en la reconstrucció d'aquestes poblacions. Un projecte que compta amb el suport exprés del papa Francesc, el qual recorda, constantment en audiències i discursos, la realitat dels cristians perseguits i la necessitat d'ajudar-los i de pregar per ells.

Aquests objectes litúrgics profanats, que estan viatjant de parròquia en parròquia per diferents zones de Catalunya, s'han convertit en testimonis silenciosos. Es tracta de mantenir viva la presència dels cristians de l'Iraq. Amb el calze han pogut celebrar sacerdots, davant del bàcul han pregat religioses de vida activa i contemplativa, famílies i joves.

El calze va ser rescatat entre les runes d'una església on es conservava per un sacerdot, el P. Salar Kajo, cristià catòlic caldeu. Aquest got sagrat mostra les conseqüències del bombardeig del temple on era i també va ser tirotejat, i va quedar foradat per les bales.

«Aquesta destrossa és com el Cor de Jesús que torna a vessar la seva sang dia a dia per cadascun de nosaltres, esdevenint així símbol d'entrega i d'Amor de Déu. Ja no és un objecte de dolor i odi sinó tot el contrari», assegura el pare Fernando Bielza, assistent eclesiàstic nacional d'ACN.

Per saber-ne més: www.ayudaal Iglesiasnecesitada.org/eventos.

El papa Francesc recorda constantment la realitat dels cristians perseguits i la necessitat d'ajudar-los i de pregar per ells

Trobarem el camí cap a l'èxit lector?

Estem convençuts que la competència lectora és una condició imprescindible per esdevenir ciutadans de ple dret

MARIA GAJAS

Cap d'estudis de Secundària de l'escola Vedruna Àngels Barcelona

MANEL SALAS

Responsable de l'àrea de Pedagogia i Innovació de la Fundació Vedruna Catalunya Educació

Els mitjans de comunicació han alertat dels baixos resultats en competència lectora dels alumnes catalans recollits en proves de caràcter internacional. Més enllà del brogit mediàtic, a les escoles continuem ensenyant els alumnes a llegir, a escriure i a comptar. I ho fem en una societat cada vegada més complexa, i també més rica i plural. Però podem fer de mirall crític de l'educació actual? Quin paper hi tenim com a escoles cristianes?

La missió ens porta a treballar perquè tots els nens i nenes tinguin un bon nivell lector, independentment del seu origen i context familiar. Estem convençuts que la competència lectora és una condició imprescindible per esdevenir ciutadans de ple dret.

Partim de la bona feina dels mestres en la majoria de les escoles. Però convé apuntar tres aspectes que afecten aquest propòsit compartit. En primer lloc, no podem eludir la influència que la pandèmia ha tingut en l'educació. El confinament obligatori i l'aprenentatge a distància van interrompre el procés educatiu i van afectar, sobretot, l'alumnat vulnerable i el seu desenvolupament lector.

També cal abordar la distracció que genera la tecnologia. Si s'utilitza amb sentit i al servei de l'educació, serveix per millorar l'aprenentatge; però la tecnologia i els llibres han de conviure. Volem unes escoles plenes de llibres,

amb polítiques de selecció de fons de les biblioteques escolars i amb plans lectors ben elaborats.

La pressió de l'educació accelerada és una altra dificultat afegida. La lectura és l'antítesi de la immediatesa: requereix temps, paciència i acompanyament. I massa sovint a l'escola ens veiem abocats a un ritme frenètic que busca resultats ràpids. Tampoc no podem pecar d'ingenus i ens hem de preguntar: tenim claustrats lectors?

Per passar a l'acció apostem per pràctiques senzilles que tenen un poder transformador extraordinari, com és la lectura en veu alta. Llegir en veu alta per als nostres alumnes és una magnífica estratègia per despertar l'amor per la lectura i generar converses al voltant dels textos compartits. La implicació activa de les famílies i la col·laboració amb les biblioteques públiques també són factors clau per a l'èxit lector dels infants i joves, en especial dels qui viuen una situació de vulnerabilitat.

Les escoles cristianes estem cridades a establir aliances i vincles estrets que afavoreixin l'accés a la lectura i la seva pràctica regular a tot el nostre alumnat. Sense exclusió. L'esforç conjunt de tots els agents crea un entorn on cada infant i jove pot desenvolupar-se com a lector i, per tant, com a ciutadà empoderat i crític de la nostra societat.

Quina sort! Quina casualitat!

Els qui hem rebut el regal de la fe, en el meu cas a través de la mare i de bones amigues, hem descobert que res no és casualitat

LAURA AMADO

Vicerectora d'Estudiants i professora del grau en Psicologia de la Universitat Abat Oliba CEU

Quantes vegades ho pensem i ho diem quan aconseguim una bona feina, formem una família, ens trobem algú estimat en un lloc inesperat o gaudim de tenir bons amics... «Quina sort que tinc o quina casualitat haver-te trobat en el meu camí...»

Però rumiem-hi bé...

La bona sort no et conrea els valors, no et fa perseverar en la complexitat, no sembla ni conrea l'amor en tot allò que fas ni t'ajuda a encaixar les dificultats i sofriments que la Vida porta.

No és casualitat que visquis en un entorn cultural i afectivament estimulants que en aquests moments m'estiguis llegint. No és casualitat que tinguis amistats que t'estimen incondicionalment, no és casualitat que hagis format una família ni que tinguis un bon equip de feina.

Els valors es treballen. No són fruit de la casualitat ni apareixen fatalment en la nostra vida, com si no depenguessin de nosaltres. Si poses amor en tot allò que fas i amb qui ho fas, no és bona sort ni casualitat que et sentis afortunat per la Vida que tens. Ja ho va dir un sant, «Estima i fes el que vulguis», és una bona forma de Viure feliç i fer feliços els altres.

Parlem d'un acte de voluntat. Decidir viure d'aquesta manera tampoc no és casualitat. És un propòsit de Vida, de cada dia, fins i tot de cada hora. Aquest mateix sant ens va ensenyar: «Si vols saber com és algú descobreix allò que estima.» Enfocar la Vida en un propòsit, saber estimar-lo i esforçar-te fent-lo cada dia, tampoc no és fruit de la bona sort ni de la casualitat. Tampoc no n'hi ha prou de tenir-ho clar i tenir-ho com a propòsit, perquè sols no podem.

Els qui hem rebut el regal de la fe, en el meu cas a través de la mare i de bones amigues i, en primera i última instància, del Pare, hem descobert que res no és casualitat. Aquesta és una realitat molt reconfortant. Per aquesta raó, quan descobreixes el tresor que t'ha estat regalat, la teva Vida i tot el que et porta en el camí, encara incrementa, si és possible, la joia, la gratitud i l'alegria. Sentir, experimentar, compartir aquesta alegria i gratitud per tot allò rebut també és una manera de Viure que hem de practicar de forma conscient. De franc ho heu rebut, doneu-ho també de franc. Així sigui.

LUCIA MONTOBBIO CAMPA
Periodista

Visita papal – Mongòlia

Conjuntament amb dos sacerdots i dues religioses, el cardenal Marengo es va establir a Arvaikheer, on van construir la primera església d'aquesta ciutat

Els Missioners de la Societat de la Consolata són una congregació que va ser fundada a Torí l'any 1901, pel beat Giuseppe Allamano. El seu objectiu principal és l'evangelització i de seguida s'han fet presents a diferents països del món. Entre ells, Mongòlia.

Allà és on viatjarà el papa Francesc a finals d'aquest estiu. Del 31 d'agost al 4 de setembre. Giorgio Marengo, missioner de la Consolata, és el cardenal de Mongòlia i diu: «Aquest viatge és un signe important per a nosaltres, el Papa s'apropa a la nostra comunitat, petita i jove... ell sempre s'ha mostrat proper a les perifèries del món.»

La comunicació s'ha rebut amb il·lusió i sorpresa. Els cristians catòlics de Mongòlia compten amb aproximadament 1.500 membres. I per això a Marengo se li acudeix: «Estem pensant que potser es podrien incloure tots els fidels en una única sessió fotogràfica amb el Papa.»

Mongòlia és un país que té una extensió aproximada de 1.566 km². Unes 49 vegades Catalunya. Tanmateix, és un dels territoris menys poblats del món. Té 3,3 milions de persones; quan Catalunya en té 7,7 milions.

Mongòlia està dominada per muntanyes, llacs, estepes... amb àrees protegides, com el desert de Gobi o el Parc Nacional de Gorkhi-Terelj. Encotxada entre dues potències: Rússia i la Xina. És un país amb una rica història que inclou l'imperi Mongol, governat per Genghis Khan al segle XIII, un dels més extensos del món.

La seva cultura està influenciada per un estil de vida nòmada i la tradició dels antics guerrers. Hi ha un conegut festival que se celebra cada juliol, que es diu *Naadam*, on hi ha competicions de lluita lliure, tir amb arc i curses de cavall.

La religió que predomina a Mongòlia és la del budisme tibetà. També hi és present el xamanisme —la religió més antiga del país—; i a la part oest, hi ha un nombre significatiu de musulmans. El 2003, Marengo es va traslladar a Mongòlia. Va aprendre l'idioma mongol, i conjuntament amb dos sacerdots i dues religioses, es va establir a Arvaikheer (a uns 400 km de la capital: Ulan Bator), on van construir la primera església d'aquesta ciutat. El cristianisme, comença de zero amb Marengo a Mongòlia?

Goigs, una tradició nostrada

L'Associació d'Amics dels Goigs: cent anys promovent i conservant un patrimoni cultural, social i religiós

Santasusagna, Varés i Torrell observant els primers goigs editats per l'Associació, l'any 1922, i dedicats a sant Joan Baptista.

Quan arribem a l'Associació d'Amics dels Goigs, situada en una sala de l'edifici de la parròquia barcelonina de Sant Eugeni I Papa, ens esperen tres membres de la junta per a l'entrevista: el president, Lluís Santasusagna; el vicepresident, Joan Torrell, i el vocal de la junta, Lluís Varés.

Abans d'entrar en matèria ens brinden un regal molt especial. Per a la periodista, tres Goigs de la Mare de Déu del Carme i tres més de la Mare de Déu de les Pinyeres, ermita i advocació de la població prioratina del Masroig, d'on és originària. Per al fotògraf, els goigs corresponents a sant Agustí.

Gràcies al seu mestratge, ara ja sabem identificar les diferents parts dels goigs: la imatge, els florons, l'orla, la lletra o la poesia, la música, l'oració i el corondell. Normalment sempre hi consta qui el va imprimir i l'any, així com una nota històrica.

L'Associació d'Amics dels Goigs va ser fundada l'any 1922, fa més de cent anys, per Mn. Francesc Baldeió, musicòleg, organista i mestre de capella de l'església dels Sants Màrtirs Just i Pastor de Barcelona. El primer president va ser l'advocat i folklorista Valeri Serra i Boldú.

«Com a patró de l'entitat, es va escollir l'arcàngel sant Gabriel, en considerar que va ser el primer cantor dels goigs a la Mare de Déu, quan li va anunciar l'encarnació del seu

Fill», explica Lluís Varés. «L'objectiu de l'entitat és prosseguir amb la tasca de recuperació de goigs que havia començat a mitjans del segle XIX, per la col·laboració d'escriptors com Mn. Jacint Verdaguer, i també per l'estímul de col·leccionar l'immens material aleshores dispers.»

«La finalitat», afirma l'actual president, «és fer reviure els goigs que s'han fet des del segle XVII, promovent noves edicions, conservant i ampliant una col·lecció de més de 62.000 exemplars, una part dels quals ha estat donada pels socis, i fomentant el col·leccionisme i la recerca d'aquesta tradició popular de l'àrea geogràfica de parla catalana.»

«És un tema molt propi de la llengua catalana. A tot arreu que recullen bolets fan goigs», exposa amb humor Joan Torrell, encarregat de classificar el fons documental: el classifica per marededeus, sants i santes, Crist i tots els seus misteris, i els profans, dedicats a una persona particular, un col·lectiu o un esdeveniment, com el triplet que el Barça va aconseguir la temporada 2008-2009.

Ens mostra els primers goigs que van editar, l'any 1922, dedicats al gloriós profeta i màrtir sant Joan Baptista. I els darrers, de l'1 de maig del 2023, amb motiu del VI Aplec de la Mare de Déu de la Panada, a l'ermita de Sant Honorat, de Randa, Mallorca, amb lletra de Mn. Sebastià

Codina Padrós i música de Francesc Torras Font. Nora Vela, col·laboradora habitual de *Catalunya Cristiana*, és l'encarregada de la gestió i el disseny.

«Cada any editem una dotzena de gojos, incloent-hi la reedició anual del goig dedicat al nostre patró, l'arcàngel sant Gabriel», explica Torrell. «L'objectiu és mantenir i conservar els goigs, que són patrimoni nacional i evitar que es perdin.»

«En origen, els goigs són una pregària cantada amb motiu d'alguna romeria o celebració del sant patro-

Els darrers goigs són de l'1 de maig del 2023 amb motiu del VI Aplec de la Mare de Déu de la Panada.

nal del dia. Per tant, tenen un origen popular, de l'època dels trobadors», comenta Lluís Santasusagna. «Apareixen citats en dues de les quatre cròniques medievals catalanes.»

Els goigs més sovintejats són els dedicats a la Mare de Déu del Roser i la Mare de Déu de Montserrat, però en la col·lecció de l'Associació dels Amics dels Goigs també es troben curiositats, com uns goigs escrits en xinès pel capellà de Barcelona Peter Yang (1921-2014), o els que estan escrits en català però amb títol en llengua castellana per esquivar la censura franquista.

De la visita a l'Associació d'Amics dels Goigs no únicament ens enduem el regal dels goigs, sinó també el convenciment que la seva tasca de servir el patrimoni cultural, social i religiós de casa nostra és de vital importància. Necessiten nous socis per assegurar-ne el relleu generacional.

«Són patrimoni bibliogràfic i literari català»

Nora Vela, membre de l'Associació Amics dels Goigs i creadora del blog bibliogoigs.

Amics dels Goigs

c/ Comte Borrell, 307, 2n
Tel. 933 216 451
08029 Barcelona
amicdelsgoigs@gmail.com

Quina és la importància dels goigs en l'àmbit patrimonial?

Són patrimoni bibliogràfic i literari català. Patrimoni entès com a gènere poètic semipopular, és a dir, que s'ha difós oralment i també per escrit; d'arrel medieval, àmpliament conreat als Països Catalans i que ha fiat llur pervivència no pas solament a la memòria col·lectiva, sinó també a la impremta.

Què ens diuen de la nostra història, cultura i religió?

Que el seu origen líric provençal com a cant i ball va incorporar-se a la litúrgia eclesiàstica per lloar inicialment la Mare de Déu. Des del segle XIV ens han arribat escrits que així ho acrediten, com la *Ballada dels gotxs de Nostre Dona en vulgar cathalan a ball redó*, inclosa al *Llibre Vermell de Montserrat*. El costum laudatori es va estendre ràpidament per cantar també als sants i a Crist, i sempre repetint les seves llaors o goigs a cada estrofa per acabar demanant, també sempre, la seva protecció, com ja ho demostraven els textos de les antigues Cròniques...

Què va significar l'invent de la impremta?

Quan la impremta va possibilitar la difusió dels cants laudatoris i suplicatoris, van imprimir-se les cobles en fulls solts per poder repartir-los entre els fidels que els cantarien amb més facilitat i se'ls guardarien. I, a partir d'aquest moment, la seva varietat intencional, textual, gràfica, musical i d'indulgències com a prec devocional no ha cessat. Amb el temps van poder ser incorporats, a aquests folis inicials, dedicatòries a les grans devocions de festes patronals. Igualment, poetes consagrats es van dedicar a escriure'ls amb les rimes pròpies del gènere, artistes d'estampes o xilògrafs els van ornamentar i músics van completar els cants joiosos amb partitures.

Com han contribuït a la pietat popular?

La gran aportació va ser poder incorporar activament els fidels, que assistien a les misses en llatí durant segles, per tal que poguessin participar i cantar joiosament en la llengua pròpia al final de celebracions patronals, notòries o senzillament dominicals com a explosió alegre i col·lectiva de comiat. Les noves pautes litúrgiques han anivellat les pregàries col·lectives. Ara caldria retornar el sentit joios del cant dels goigs com a comiat alegre, tot fent que la feligresia torni a cantar-los... no totes les estrofes òbviamet, solament aquelles més motivadores per a la pietat popular.

En quin moment ens trobem ara?

Actualment, dues tendències vetllen pel patrimoni escrit i oral dels fulls dels goigs: els estudiosos d'àmbits de recerca i d'estudis acadèmics literaris i musicals, i els col·leccionistes institucionals i particulars que apleguen entusiàsticament els folis i els guarden com millor poden fer-ho. Val a dir que la difusió de totes aquestes tasques contemporànies ha trobat gran repercussió informativa a través d'internet, que difon àmpliament continguts erudits, visuals i sonors... Un gaudi obert a tothom interessat a trobar i localitzar el nostre riquíssim i antic patrimoni de goigs laudatoris a les nostres devocions.

JOAN PLANELLAS I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Carta als joves cristians

Benvolgudes i benvolguts, avui m'adreço especialment a vosaltres, joves de l'arquebisbat de Tarragona: alguns sortiu aquest cap de setmana cap a Lisboa per participar en la Jornada Mundial de la Joventut; d'altres, que no hi heu pogut anar, us hi fareu presents amb la pregària i contactant amb els vostres companys a través de mòbils i tauletes. Aquesta Jornada Mundial és una festa que ens fa prendre consciència a tots de la riquesa que vosaltres sou per al poble sant de Déu i per a la societat en general. Serà motiu d'alegria contemplar la multiplicat de dons que manifestareu, així com la diversitat de cultures i vivències de fe que els germans d'altres països ens faran descobrir. Compartirem el do de Déu, cadascun des de la seva experiència i des de la seva descoberta vital.

El papa Francesc, que serà amb nosaltres aquests dies, ens proposa el lema: «Maria s'aixecà i se n'anà de pressa a la muntanya» (Lc 1,39). Maria, la dona que té tant per ensenyar-nos, torna a aparèixer com una icona a seguir, la deixeble per excel·lència. Fixeu-vos: en aquest lema ens proposa dues actituds. La primera és *aixecar-se*. L'evangelista emprà el mateix verb grec que per a parlar de la resurrecció. Per això, en llenguatge bíblic, *aixecar-se* no es refereix només a un moviment físic, sinó també, i sobretot, interior. Aixecar-se vol dir apartar la mirada del propi ego, dels propis problemes, del meu món egoista que em porta a l'avorriment i a l'autocomplaença. Aixecar-se vol dir moure's més enllà de la pròpia zona de confort, deixant les seguretats i comoditats que paralitzen. Aixecar-se vol dir aprendre que el

centre de la meua vida no soc jo, sinó Jesús i, en ell, cada home i cada dona a qui em dispo a servir. La segona actitud que Maria ens ensenya és la *pressa* en la partença. No es tracta de la pressa fruit de l'estrès, a la qual ens aboca el nostre món industrial i tecnològic. La de Maria és la pressa de Déu, una pressa que no té res a veure amb el temps cronològic, sinó amb un irrefrenable desig d'encomanar a tothom l'amor. Aquesta pressa és el contrari de la tebior i la indiferència; és moviment, foc, desig d'estimar, de servir, de donar-se. Quan veiem algú que pateix i ens necessita, anirem veloçment a socorré'l. O quan tenim una bona notícia per comunicar a un bon amic o amiga, frisarem per arribar al més aviat possible. Com aquelles dones que marxen de pressa del sepulcre amb ganes d'anunciar que han vist el Senyor ressuscitat. I és que, com va dir sant Ambrós de Milà: «La gràcia de l'Esperit Sant ignora la lentitud.»

Aquestes dues actituds: aixecar-se i marxar de pressa, ens recorden que l'evangeli és una aventura, una revolució d'amor generós. I en això els joves teniu molt a dir i a ensenyar-nos. L'apassionament i la valentia han d'esperonar tothom. D'igual manera desitjo que nosaltres, membres de la comunitat diocesana, continuem acompanyant-vos en l'experiència creient.

Com Maria, i ajudats per ella, aprenguem tots a desviure'ns per a fer possible el miracle de l'evangeli. Amb aquest desig, per mitjà d'aquestes Cartes Dominicals, m'acomio de tots vosaltres, si Déu vol, fins al setembre. Bon estiu!

Ben vostre.

JOSÉ-LUIS ARÍN ROIG
Administrador diocesà de Tortosa

Doneu-me, Senyor, un cor per escoltar

La figura històrica del rei Salomó apareix a la Bíblia emmarcada per una idealització extraordinària: és el rei més savi de tots i també el més ric.

La reina de Saba (1Re 10,1-7), havent sentit parlar de l'extraordinària saviesa de Salomó, anà a veure'l per posar-lo a prova amb enigmes i comprovà que no li havien dit ni la meitat.

Una mostra de la riquesa de Salomó és que *unes vint-i-tres tones d'or entren a les seves arques en un sol any* (1Re 10,14s).

Però d'on li ve tot això? La primera lectura d'avui en dona la clau: *El Senyor Déu al santuari de Gabaon s'aparegué a Salomó i li digué: «Què vols que et doni?»*

La resposta del jove rei va ser textualment: *Doneu al vostre servent un cor per escoltar.*

L'expressió hebrea original parla de «cor per escoltar», perquè efectivament escoltar-escoltar s'escolta amb el cor.

A qui cal escoltar? Déu o els homes? Tots dos! Només escoltant de cor tant Déu com els homes s'arriba a posseir el do del *discerniment* tan necessari per a tot bon governant que de debò vulgui *fer justícia* al seu poble.

Les paràboles del *tesor amagat* i de la *perla fina* (exclusives de l'evangelista Mateu) tenen un denominador comú: l'afirmació contundent que el Regne de Déu és de debò un autèntic tresor.

La imatge del *tesor* per indicar l'alt valor del Regne de Déu és expressió molt freqüent ja a l'Antic Testament.

Jesús mateix (Mt 6,19) convida a *reunir tresors en el cel* en comptes d'*afanyar-se per amuntegar tresors a la terra*; aclarint que *on tens el tresor, hi tindràs el cor.*

Parlant amb precisió, la paràbola

del tresor amagat es refereix pròpiament a «*el que passa*» quan un home troba un tresor amagat i «*el que passa*» quan un home troba el Regne de Déu.

El missatge evangèlic evoca l'encapçalament de l'exhortació apostòlica *Evangelii gaudium* del papa Francesc: *L'alegria de l'Evangeli omple el cor i la vida dels qui es troben amb Jesús.*

L'experiència humana ens avisa que la valoració de barat o car sobre una inversió depèn de la valoració del producte; no s'ha de mesurar només el que et gastes sinó tenir en compte el que adquireixes.

Cal, però, notar que en la paràbola evangèlica el desprendiment, més que condició prèvia per accedir al Regne, és conseqüència del seu trobament: *L'home que troba el tresor, content de la troballa, se'n va a vendre tot el que té i compra aquell camp.* A la base de l'operació hi ha l'experiència d'alegria per la troballa.

Les exigències del viure seriosament l'opció cristiana en el seguiment de Jesús i del seu Evangeli no podem viure-les i testimoniar-les fidelment si no s'acompanyen del goig viscut i testimoniats per l'alegria de la identificació amb Jesús de Natzaret.

A l'evidència de les renúncies que sovint ens venen exigides per la fidelitat a l'Evangeli, cal contraposar-hi l'experiència del goig per la comunió profunda amb Jesucrist. Si el goig pel trobament amb Jesús no és ben superior al cost de l'esforç que això comporta, voldrà dir que en realitat la connexió amb Jesús i el seu Regne no és plenament autèntica encara.

Ens cal conrear l'espiritualitat de l'alegria pel descobriment del tresor immens de la fe cristiana.

COMENTARI DE LA PARAULA

Que vingui el teu Regne!

En el Parenostre Jesús ens ensenya a demanar que vingui a nosaltres el seu Regne, el del Pare del cel —el del pare de Jesús i el nostre pare—, de manera que es faci la seva voluntat aquí a la terra com es fa en el cel. En la seva predicació Jesús diu també que el «Regne del cel és a prop» i responent als fariseus, els diu que «el Regne de Déu és enmig vostre». Sant Pau, en la carta als Romans, especifica que el Regne de Déu consisteix en la justícia, la pau i el goig de l'Esperit Sant.

Les dues primeres paràboles que proclamem aquest diumenge ens parlen de goig, d'alegria, com la d'aquell home que, sense buscar, troba un tresor amagat en el camp i la implícita d'aquell mercader de perles, que buscant-ne, en troba una de gran valor. A tots dos, per posseir plenament allò tan preuat que han trobat, els cal desprendre's «de tot el que tenen», de totes les coses que posseïen. El mestratge de Jesús ens indica que el Regne ens és donat, gratuïtament, amb esforç o sense per part nostra, però que el fet de trobar-lo ens farà renunciar a altres tresors que posseïm i que no són res comparat a la gran vàlua del Regne. Ens cal, sobretot, discerniment, a l'hora de desposseir-nos d'allò que teníem com a tresor. I quan pensem en els nostres tresors, no pensem només en la cosa material, cerquem en el nostre interior, és molt probable

que trobem capteniments, criteris, conviccions, valors que potser n'hem fet absoluts.

A aquestes dues primeres paràboles, en segueixen dues més. En aquest cas, Jesús en descriu l'aplicació: així com els pescadors, un cop a la riba, trien els peixos, llençant els dolents, semblantment faran els àngels a la fi del món en destriar els dolents dels justos. No és això una invitació a facilitar la feina als àngels? No suplint-los en la labor que els pertoca a ells i a Déu, sinó, que ja ara, tant en l'àmbit personal com comunitari, no deixant-nos vèncer pel mal; al contrari, vèncer el mal amb el bé (cf. sant Pau a la carta als Romans). La darrera paràbola, Jesús l'adreça als mestres de la Llei, que han esdevingut seguidors seus; seguint-lo, el gran tresor de l'*antiga* Aliança de Déu amb Israel ha estat portada a plenitud: per la mort i la resurrecció de Jesús, Déu realitza una Aliança nova i definitiva amb l'ésser humà i amb tota la humanitat.

Omplim de contingut la nostra petició diària del Regne de Déu. Demanem que Déu regni en cada racó de la nostra existència, que sapiguem cercar el sentit en tot allò que som i fem i poder gaudir així del goig i la pau que el seu regnat ens atorga, sia individualment, sia comunitàriament.

CONCEPCIÓ HUERTA
Biblista

CONSULTORI BÍBLIC

QUIQUE FERNÁNDEZ

Coordinador d'Escola d'Animació Bíblica

És el mateix fer proselitisme que evangelitzar?

En múltiples ocasions el papa Francesc ens ha advertit contra el proselitisme. I les mateixes vegades s'han aixecat veus que es preguntaven, i fins i tot es queixaven, dels nous pronunciaments del Papa. N'hi ha que confronten les paraules del Papa amb les de l'Evangeli de Mateu: «Aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deixebles meus, batejant-los en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant» (Mt 28,19).

És evident que l'enviament del Senyor és a evangelitzar. Aleshores... per què no és cristià fer proselitisme? O, des d'una altra formulació... que potser no és el mateix evangelitzar que fer proselitisme?

Heus aquí la pregunta i, alhora, la diferència clau. Resulta igual d'evident que si fossin la mateixa cosa el papa Francesc no ens estaria advertint contra el proselitisme. És, doncs, imprescindible, entendre no només que no són el mateix, sinó entendre'n les diferències.

Unes paraules del mateix Evangeli de Mateu ens hi poden ajudar: «Ai de vosaltres, mestres de la Llei i fariseus hipòcrites, que recorreu mar i terra per guanyar un sol prosèlit i, quan el teniu, el feu mereixedor de l'infern el doble que vosaltres!» (Mt 23,15).

No hi pot haver cap dubte que Jesús, tal com hem vist en Mt 28,19, està completament a favor d'evangelitzar, de proposar i convidar «prosèlits». Però el proselitisme no és el mateix. De la mateixa manera que no és el mateix l'Islam que l'islamisme. La crítica de Jesús als escribes i fariseus no és a «fer prosèlits» sinó a la manera de fer-los. La fe, tal com deia sant Joan Pau II, «es proposa, no s'imposa».

Una dada més per acabar. Això que tant diu el papa Francesc no és original d'ell. Amb una formulació gairebé idèntica ho havia dit ja abans Benet XVI: «La nostra fe no la imposem a ningú. Tal gènere de proselitisme és contrari al cristianisme» (10-9-2006) i «L'Església no fa proselitisme. Creix molt més per "atracció"» (13-5-2007).

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge XVII de durant l'any

Lectura primera

1Re 3,5.7-12

Has demanat discerniment

Lectura del primer llibre dels Reis

En aquells dies, el Senyor s'aparegué a Salomó en un somni durant la nit, en el santuari de Gaboon, i li digué: «Digue'm què vols que et doni.» Salomó li respongué: «Senyor, Déu meu, vós m'heu fet rei a mi, servent vostre, perquè ocupés el tron de David, el meu pare, però soc encara un jove que no sé conduir la gent, i em trobo enmig del poble que vós heu elegit, un poble que ningú no és capaç de comptar, de tan nombrós com és. Feu al vostre servent la gràcia de saber escoltar, perquè pugui fer justícia al vostre poble i destriar el bé del mal. Sense això, qui seria capaç de governar aquest poble vostre tan considerable?»

Al Senyor li agradà que Salomó li hagués demanat això, i li digué: «Ja que no demanes molts anys de vida, ni riquesa, ni la vida dels teus enemics, sinó discerniment per poder escoltar i fer justícia, jo et donaré això que demanes: et faré tan prudent i sagaç que ni abans de tu ni després ningú no se't podrà comparar.»

Salm responsorial

118

El Senyor és la meva heretat; vull estar atent a les vostres paraules. M'estimo més la llei que surt dels vostres llavis que mil monedes d'or o de plata. **R.**

R. Com estimo la vostra llei, Senyor!

Que el vostre amor em conforti, com va prometre al vostre servent.

Quan arribi la vostra pietat, jo tindrè vida, la llei farà les meves delícies. **R.**

Jo aprecio els vostres manaments més que l'or i més que tot, per això m'estimo els preceptes, i m'emparo dels camins enganyosos. **R.**

És admirable el vostre pacte, per això el té present la meva ànima.

La vostra paraula, explicada, dona llum i l'entenen els senzills. **R.**

Lectura segona

Rm 8,28-30

Ens destinà a ser imatges vives del seu Fill

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, nosaltres sabem que Déu ho disposa tot en bé dels qui l'estimen, dels qui ell ha cridat per decisió seva; perquè ell, que els coneixia d'abans que existissin, els destinà a ser imatges vives del seu Fill, que ha estat així el primer d'una multitud de germans.

Ell, que els havia destinat, els crida, els fa justos i els glorifica.

Al·leluia

Us enaltim, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè heu revelat als senzills els misteris del Regne.

Evangelí

Mt 13,44-46

Ven tot el que té i compra el camp

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué a la gent: «Amb el Regne del cel passa com amb un tresor amagat en un camp. L'home que el troba el deixa amagat i, content de la tro-

balla, se'n va a vendre tot el que té i compra aquell camp.

»També passa amb el Regne del cel com amb un comerciant que buscava perles fines. El dia que en trobà una de molt preu, anà a vendre tot el que tenia i la comprà.» [...].

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL I)
TEMPS DE DURANT L'ANY
(SALTERI: SETMANA 1)

Juliol

30. DIUMENGE

XVII de durant l'any, Verd. Lectures: 1 Reis 3,5.7-12 / Salm 118 / Romans 8,28-30 / Mateu 13,44-52
SANTORAL: Abdó i Senén, mr.; Justí de Jacobis, b., Pere Crisòleg, b.

31. DILLUNS

Sant Ignasi de Loiola, prev. (MO), Blanc. Lectures: Èxode 32,15-24.30-34 / Salm 105 / Mateu 13,31-35
SANTORAL: Joan Columbí, rel.; Segon, mr.

Agost

1. DIMARTS

Sant Alfons M. de Liguori, b. i doctor de l'Església (MO), Blanc. Lectures: Èxode 33,7-11;34,4b-9.28 / Salm 102 / Mateu 13,36-43. A Girona, **Sant Feliu**, mr. (F), Vermell
SANTORAL: Fe, Esperança i Caritat, vg. i mr.

2. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Èxode 34,29-35 / Salm 98 / Mateu 13,44-46. O bé, **Sant Eusebi de Vercel·li, b.**

(ML), Blanc; **Sant Pere Julià Ey-mard**, prev. (ML), Blanc.

SANTORAL: Mare de Déu dels Àngels, Esteve I, p. i mr.; Teodora i fills, mr.

3. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Èxode 40,14-19.32-36 / Salm 83 / Mateu 13,47-53. A Girona, **Sant Alfons M. de Liguori, b. i doctor de l'Església** (MO), Blanc
SANTORAL: Cira, vg.; Gustau, b.; beata Joana d'Aza; Lídia, deixebra de Sant Pau.

4. DIVENDRES

Sant Joan M. Vianney, prev. (MO), Blanc. Lectures: Levític 23,1.4-11.15-16.27.34b-37 / Salm 80 / Mateu 13,54-58
SANTORAL: Perpètua, mr.; Tertul·lià, prev. i mr.

5. DISSABTE

Del dissabte, Verd. Lectures: Levític 25,1.8-17 / Salm 66 / Mateu 14,1-12. O bé, **Dedicació de la basílica de Santa Maria** (ML), Blanc.
SANTORAL: Mare de Déu de les Neus, del Vinyet, d'Eivissa, Blanca; Afra, mr.; Osvald, rei.

El Sant 30 DE JULIOL

Sant Pere Crisòleg

Sant Pere Crisòleg, bisbe i doctor de l'Església, va néixer a Imola (Itàlia), l'any 380. Va ser batejat, educat i ordenat de diaca per Corneli, que en aquell moment era el bisbe d'Imola. El seu nom, *Chrysologus*, que significa «el qui parla or», el va rebre perquè tenia una excepcional eloqüència oratòria, que va fer que l'any 433 el papa Sixt III el consagrés bisbe de Ravenna. Va practicar moltes obres de misericòrdia, tant corporals com espirituals, i va ser reconegut com un bisbe que tenia la màxima diligència i cura dels fidels. Va dedicar gran part del seu treball a erradicar els darrers vestigis del paganisme i altres pràctiques i rituals que havien sorgit durant aquella època. «Qui vulgui jugar amb el dimoni», deia, «no pot alegrar-se amb Crist». També va aconsellar a l'heretge Eutiques (que li havia demanat el suport), i li va recomanar que no provocés divisió en el cristianisme, ja que si no podia sofrir el mateix destí que el dels «heretges que van ser esclafats contra la Roca de Pere». Sant Pere Crisòleg va morir a la seva ciutat natal l'any 450, i el 1729 va ser nomenat doctor de l'Església, en gran part com a resultat dels seus sermons, senzills, pràctics i clars, que tracten temes evangèlics i que ens han arribat fins a l'actualitat.

Encara sobre l'adoració. Semblança i dissemblança

JAUME GONZÁLEZ PADRÓS
Institut de Litúrgia *ad instar*
Facultatis

En el nostre article del 25 de juny passat afirmàvem que l'adoració més plena i perfecta a Déu es dona en la mateixa celebració de l'eucaristia.

Tanmateix, és lícit preguntar-nos si, realment, ho sembla. El contingut de la missa és el que és, i el Concili de Trento en va definir alguns punts dogmàtics que són inqüestionables. El moviment litúrgic i la mateixa reforma del Vaticà II —malgrat que alguns ara pensin el contrari— exposen les seves afirmacions sobre aquestes mateixes bases doctrinals i les expliquen des d'una teologia sacramentària i bíblica molt sòlida.

No oblidem que arribàrem a la reforma litúrgica després de segles d'una comprensió dels sacraments a partir d'una escolàstica eixuta —que ja no era la de sant Tomàs d'Aquino sobre la litúrgia—, i que descansava en una teologia legalista on el més important era assegurar la validesa i la licitud de la missa i de les altres accions litúrgiques en vistes a la recepció de la gràcia.

Com he dit més amunt, el moviment litúrgic europeu de principis del segle passat, de bracet amb els moviments bíblic, patristic i eclesiològic, i la reforma del Concili després, va alliberar els sacraments del jou escolàstic i els portà a una comprensió i celebració fonamentades en les bases més sòlides de la sacramentalitat de la fe.

Tot amb tot, aquesta riquesa de la reforma litúrgica del Vaticà II sabem que no fou pas rebuda en totes les comunitats. Ja el gran teòleg ortodox Alexander Schmemmann va dir en una conferència a París l'any 1981 que, una vegada alliberat el moviment litúrgic de la tirania escolàstica i legalista, la litúrgia es troba novament dominada per ideologies cegues a la seva veritable naturalesa i a la funció essencial de l'Església.

Per tot això, els Papes dels darrers temps han insistit tant en la celebració fidel segons els llibres litúrgics, des dels documents més ajustats al Vaticà II com ara la instrucció *Eucharisticum mysterium* (1967), on s'exhorta els ministres ordenats a celebrar inculcant el sentit del sagrat (núm. 20), passant pel gran magisteri de sant Joan Pau II i de Benet XVI, fins a arribar a Francesc amb la carta *Desiderio desideravi*, de l'any passat.

Així, doncs, l'estil «kumbaià» —i similars—, present en tantes celebracions litúrgiques des dels anys setanta, no fou ni és una interpretació correcta del magisteri del Vaticà II. Per tant, si diem que la celebració de l'eucaristia és la màxima adoració a Déu, ho ha de semblar. I això només és possible en la fidelitat al propi ritu i als seus llibres litúrgics, amb un *ars celebrandi* amarat de sacralitat.

Trobada anual de l'Assemblea de Catalunya de la Renovació Carismàtica Catòlica en l'Esperit (I)

JOSEP NADAL I MIR

Recentment va tenir lloc la trobada anual de l'Assemblea de Catalunya de la Renovació Carismàtica Catòlica en l'Esperit amb el lema «No tinguis por, perquè Jo soc amb tu», a les instal·lacions del centre dels Salesians Martí Codolar, a Barcelona.

Amb l'assistència de més de dues-centes persones provinents de Barcelona, Cornellà, Igualada, Girona, Lleida, Seva, Tarragona, Montblanc i de Córdoba (Argentina), el ponent —que va entrar al Seminari als 16 anys i és un brillant (domina set idiomes) i fecund escriptor (disset llibres)— va ser el conegut madrileny P. Juan Manuel Martín Moreno, s.j. El seu objectiu sempre ha estat que «la gent estimi Jesús», per la qual cosa es va reconèixer com un «ambaixador de Crist», que ens va parlar de «com

guanyar la por», en el benentès que «Déu, en ser fidel, no permetrà que hi caiguem, tot i ésser temptats, perquè ens dona força per suportar-la». Així, cal que hi hagi una lluita espiritual que s'ha de caracteritzar per «la prudència, perquè el dimoni o “príncep del món” (sant Joan) és molt intel·ligent i molt poderós i astut per guanyar Déu, i la confiança», seguretat que se'ns dona perquè el poder de Déu és molt més gran. Ens va confiar, també, que als 35 anys va patir una crisi molt important i, en trobar-se a Lima, va conèixer un sacerdot de la Renovació Carismàtica que va parlar-li de Jesús Salvador.

Les condicions bàsiques per vèncer el maligne són les que, en actitud pedagògica per entendre i recordar millor, tal com fa el papa Francesc —educat també en sant Ignasi—, va detallar per punts:

Primer, tenim molt a defensar, perquè el maligne m'ho vol prendre: la vida de gràcia, l'amistat amb Jesucrist i la salvació eterna. Segon, compte amb les trampes que hi ha, en assenyalar els adversaris que m'ho volen prendre: no dir mentides, ni petites ni piadoses. Tercer, preparar-nos per a la guerra. «La carta als Efesis ens diu que ens hem d'enfortir amb les armes de Déu: la veritat, la fe, la Paraula de Déu, acompanyar-nos amb qui ens pot ajudar i la pregària.» Quart, això és un procés: una victòria porta a una altra victòria.

Tot seguit, per comentar la cinquena i última condició, acompanyat per l'excel·lent equip de música, sempre amatent, encertat i més nombrós que d'altres vegades, va cantar el conegut *El Victorioso vive en mí* per demostrar-nos que les circumstàncies no em mouen a mi, sinó que és Ell qui ho fa.

En acabar de cantar, va assegurar que «és molt important escoltar els testimonis, com sant Pau: “He combatut el gran combat”; a sant Agustí li va costar molt la castedat fins que es va batejar» i la resta de sants màrtirs «van guanyar el combat, encara que van morir». La segona carta als Corintis ens diu que Déu ens porta de victòria en victòria, raó per la qual va anomenar «els tres consells de sant Ignasi per vèncer: preguntar-nos quin és el meu punt feble per concentrar-hi la força, plantar cara l'enemic i explicar-ho tot al confessor o director espiritual, perquè el dimoni no vol que ho expliquem».

Postals des d'Andalusia

«Los jardines de Dios»

Entre les lectures de l'estiu arriba a les meves mans un petit llibre titulat *Los jardines de Dios*, escrit pel cardenal Arthur Roche, prefecte del Dicasteri per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments. I és que, des del principi de l'Esclat, els moments clau del pla de salvació de Déu s'han desenvolupat en jardins, des del jardí de l'Edèn fins al jardí de la resurrecció.

Al pròleg del cardenal Ricardo Blázquez ja se subratlla amb força l'originalitat d'aquesta obra que, a través de la metàfora del jardí, presenta la història de la salvació i les realitats fonamentals que custodien i transmeten el bisbe i el prevere en l'exercici del ministeri sacerdotal.

Una de les característiques que crida l'atenció és la selecció de cites, no només dels Sants Pares de l'Església, sinó de grans teòlegs i d'escriptors creients. I una altra, més profunda, descobrir allò veritablement important a les nostres vides: la silueta de Déu. Cita el cardenal Roche unes paraules de Benet XVI, exposant l'essència viva d'un cristianisme i d'una pastoral audaç: «La nova evangelització no és simple ni principalment qüestió d'insistir de forma angosant en les veritats morals, sinó representar el rostre del Déu viu per part de qui coneix la vitalitat portadora de vida del Verb Encarnat, i estima el Verb Encarnat tan apassionadament que accepta la missió, nascuda amb el Baptisme, de ser segellat amb el sacerdoci per donar-lo a conèixer per mitjà de l'amor i del servei amable. Aquesta és la nostra vocació.» Al seu llibre, el cardenal Roche, a base de metàfores líriques però esplèndides, ha exposat a bisbes, sacerdots i fidels «de què va aquesta història apassionant de Déu en el món i en la humanitat: va d'amor, que comporta entrega generosa».

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Crida urgent a la caritat

En nom de la Llar de Sant Josep i la Llar de la Sagrada Família, projectes caritatius de l'Associació Benèfica Joves de Sant Josep, vull informar-vos de la nostra missió i sol·licitar la vostra ajuda econòmica per mantenir obertes aquestes valuoses iniciatives que han canviat la vida de tantes persones necessitades.

L'any 2009 va néixer l'Associació Benèfica Joves de Sant Josep a Barcelona. Moguts pels ensenyaments de l'evangeli, ens dediquem a oferir ajuda concreta a les persones sense llar: fem sortides per visitar aquests germans necessitats i els proporcionem aliments, roba i productes d'higiene personal. Això no obstant, el nostre enfocament primordial consisteix a oferir-los el tresor més preuat que posseïm: la fe en Crist i la salvació que ens presenta.

Gràcies a la providència i a la generositat de moltes persones, el 2016 vam poder fundar la Llar de Sant Josep. A través d'aquesta llar, podem rescatar del carrer nombroses persones que viuen en la pobresa extrema. Els oferim formació acadèmica, serveis jurídics i impulssem que adquireixin habilitats i oficis que els obrin les portes a un futur estable i prometedor.

L'any 2019 va néixer la Llar de la Sagrada Família, un projecte germà de la Llar de Sant Josep. Aquesta iniciativa se centra a acollir famílies senceres que es troben en situació d'exclusió social. L'espiritualitat catòlica també està present en aquesta tasca, que proporciona un ambient de fe i caritat, d'esperança i fortalesa.

Ens enfrontem a una situació econòmica desafiadora que amenaça la continuïtat dels nostres projectes. Qui hi vulgui col·laborar, pot fer-ho a través de la nostra web: <https://jovenesdesanjose.org/donativos/> Per a més informació: tel. 646 988 195 o a/e: jovenesdesanjose@tekton.info.

MARCOS VERA PÉREZ

Entrevista al jesuïta James Martin

Volia donar l'enhorabona a *Catalunya Cristiana* per l'entrevista publicada el diumenge 9 de juliol, número 2286, al jesuïta James Martin, sj, sobre el col·lectiu LGTBIQ+. Segons diu l'article, James Martin fa l'atenció pastoral als catòlics d'aquest col·lectiu als col·legis i a les parròquies, feina que fa amb el coneixement i recolzament del papa Francesc, amb qui s'ha reunit un parell de vegades.

L'entrevista m'ha agradat perquè diu que cap persona s'hauria de sentir que és un error i, sobretot, perquè és un exercici d'amor a les persones, a totes, independentment de l'orientació sexual que tinguin. Crec, personalment, que ens necessitem tots i totes i que desconeixem tot el que ens queda per aprendre.

El jesuïta ens posa com a exemple el cas d'una parella homosexual, com es van estimar fins que la mort els va separar i tota la parròquia va assistir al funeral per acompanyar-los. I, al final, es pregunta: això és amor?

FERRAN HORTIGÜELA

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Restauració de dues joies medievals

Es tracta de dos documents de l'Arxiu Capitular de Tortosa

El còdex «Directorium Inquisitorum fratris Nicholai Eymerici, O. P.» ha estat recentment restaurat.

JOSEP ALANYÀ I ROIG
Canonge arxiver

El Capítol Catedralici de Tortosa, en estreta col·laboració amb el Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC), va presentar el 28 de juny passat a la premsa dos documents preciosos de l'Arxiu Capitular, restaurats al laboratori de documents, obra sobre paper i fotografia pel personal tècnic especialitzat sota la coordinació de M. Carme Balliu.

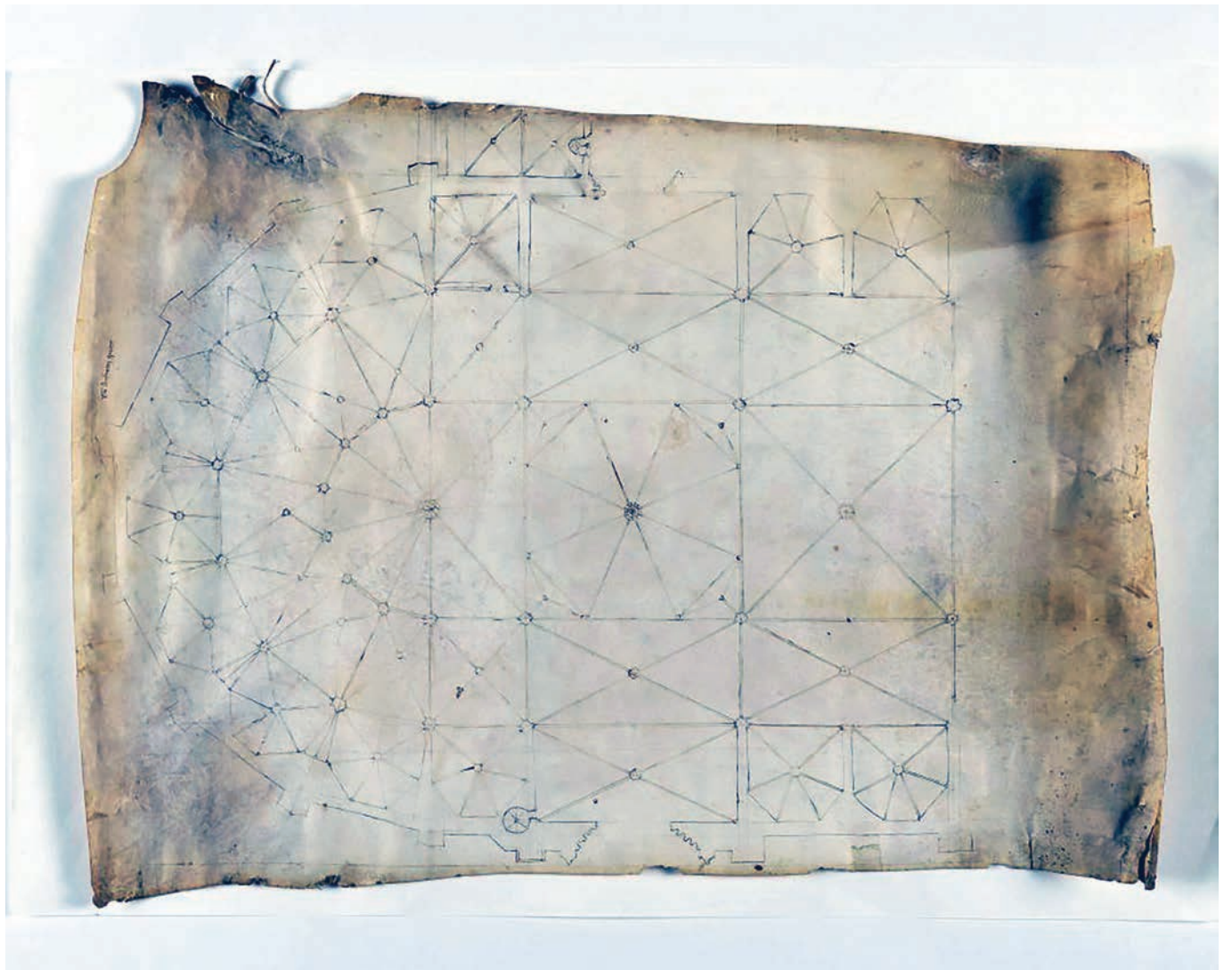
El primer document és el còdex 212 de la Biblioteca Capitular medieval, *Directorium Inquisitorum fratris Nicholai Eymerici, O. P.*, un manuscrit de 115 bifolis (265 x 348 mm), a 2 columnes, caixa d'escriptura 245 x 165, 34 línies, bellament miniat amb pigments blau indi, blau esmalt, blau atzurita, verd malaquita, negre carbó, vermell cinabri, taronja mini, blanc de plom, làmina d'or i també tinta metal·loàcida pel que fa al text. Una nota al

final del còdex ens fa conèixer l'autor del text i de les miniatures, Pere Mateu Calaff, que acabà el treball el 8 de desembre del 1451. Altra nota ens diu que el llibre fou compilat a Avinyó l'any 1376 per fra Nicolau Eymeric. El *Directorium* ha estat recuperat d'un estat molt lamentable, en què es trobava per causa d'un incendi que patí i de l'aigua amb què es va apagar.

El segon document és la *Traça de la catedral de Tortosa d'en Anthony Guarc*, en pergami (620 x 893 mm), catalogat a l'Arxiu Capitular com a Fàbrica, 49. A més de traces d'estilet i de puntes de compàs, s'aprecien algunes línies i contorns traçats a mà alçada amb tinta, així com de dibuix preliminar fets amb grafit. Al revers del document hi ha diverses inscripcions, de diferents èpoques, també manuscrites a tinta. El pergami mostra les irregularitats pròpies de la pell de l'animal, així com marques dels operaris que van tractar-la.

Aquesta traça, datada entre el 1379 i el 1382, és la més antiga de les existents a Espanya que avui coneixem i una de les més antigues d'Europa. Les traces de les catedrals de Sevilla, Burgos, Barcelona i Lleida són posteriors, del segle XV. Només la superarien en cronologia els dibuixos parcials, alçats, façanes i plantes de l'anomenat *Portafoli de Villard de Honnecourt*, quadern de dibuixos del segle XIII, i solament a Itàlia i a Alemanya es troben traces catedralícies contemporànies de la nostra i alguna una mica anterior, com la de la catedral de Colònia, devers el 1300, i les d'Estrasburg (façana, de 2,74 m) i Reims. I a Catalunya, la traça de la torre de Sant Feliu de Girona, del 1368.

En la conservació-restauració s'han seguit els criteris de mínima intervenció, màxim respecte per la integritat de l'obra, reversibilitat i llegibilitat dels materials incorporats. Dels diferents estudis i anàlisis dutes a terme per establir el procés de conservació i restauració, destaca l'observació macroscòpica realitzada amb lupa binocular de 45 augments, la qual ha permès localitzar les diferents perforacions del suport de pergami derivades del propi procés d'execució, que

El projecte que consta al pergamí «Traça de la catedral de Tortosa d'en Anthony Guarc» mai no es va realitzar.

implica l'ús del compàs per fer el traç circular. Aquesta dada ha determinat el tipus d'intervenció que s'ha dut a terme, atès que calia documentar i preservar uns senyals originals; una informació que ja havia estat modificada en altres actuacions anteriors.

L'edifici projectat per Guarc era un temple de tres naus amb deambulatori, nou capelles radials a l'absis i capelles laterals geminades per a cada tram de volta de la nau, i tenia forma de creu llatina amb els braços del creuer inscrits en el mur de tancament de les capelles laterals i, a més, un cimbori sobre voltes raconeres al mig del creuer; dues portes situades als braços d'aquest creuer permetien l'entrada al temple pels dos costats. Al dibuix de Guarc només consta el disseny de la nova seu fins al primer tram de volta de la nau. No sabem per quins motius aquest projecte no es portà a terme, ja que es va executar el de Bernat Dalguaire: edifici de tres naus, sense creuer ni cimbori, amb doble deambulatori i capelles perimetrals unitàries.

En la conservació-restauració dels dos documents s'ha seguit els criteris de mínima intervenció i de màxim respecte per la integritat de l'obra

TRADICIONS APÍCOLES

La mel arbòria

La mel procedent de les flors arbòries té nombroses propietats antimicrobianes.

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Arxiver dels Caputxins

La mel arbòria procedent de la melassa d'alguns arbres que produeix l'*Apis mellifica*, o abella de la mel, forma part integrant en la composició de nombrosos ungüents per ser aplicats per combatre les inflamacions externes i per desinfectar i cicatritzar les ferides. De l'antiga tradició terapèutica comptem amb una fórmula, molt senzilla, per elaborar un eficient ungüent casolà a base de mel: «Ab una meitat de mel y ab una altra meitat de flor de farina, hi barreges un poch d'aigua de font y se sacseja bé fins que estiguia ben lligada la pasta prò mal-dant que no quedi massa dura» (T. A., *Receptari*, s. d). Tanmateix, per tal de reeixir en la correcta prepa-

ració d'aquesta classe d'ungüents de mel és molt aconsellable d'elaborar-los a partir de la mel arbòria, ja que, generalment, aquesta conté saba i no és massa atractiva al gust del paladar. En efecte, per regla general la mel procedent de les flors arbòries sol estar molt carregada de saba i, per aquesta raó, s'enganxa a la gorja; amb tot, és una classe de mel agraciada amb nombroses propietats antimicrobianes, especialment la melada d'avet, alzina i roure. Algunes plantes, com ara el boix, fan unes mels de color verdós i de gust amarg, aptes només per a ús apotecari.

Pel que fa al *pròpolis*, cal dir que es tracta d'una substància viscosa que les abelles extreuen dels vegetals —especialment de salzes, verns i pollancre— per fabricar la cimentació dels ruscos, reparar les esquerdes dels nius i per embalsamar els cadàvers dels insectes intrusos que no poden treure del niu les abelles netejadores. Els antics frares del *pròpolis* en deien *cera aleda*, i ho definiren com «el betum ab que las abellas untan los buchs o arnas per dintre» (*Labèrnia I*, 354). El *pròpolis* està format per més de 250 substàncies diferents que compten amb nombrosos principis actius i vitamínics que, alhora, també gaudeixen de propietats anti-inflamatòries i antibiòtiques.

El *pol·len* també té nombroses propietats antioxidants i bactericides, ja que, gràcies a la seva alta concentració de sucres que passen a la mel, la seva ingestió contribueix a matar els bacteris i ajuda a augmentar les defenses de l'organisme; el conjunt de vitamines que hi ha en el *pol·len* de les abelles no es troba en cap altre aliment natural o suplement alimentari preparat. La *gelea reial*, o «pasteta», és una substància segregada per les glàndules mandibulars de les obreres joves i serveix per a nodriment de les larves i de la reina. La *gelea* està molt agraciada amb la presència de glúcids, proteïnes i vitamines, i s'ha aplicat, amb notable eficàcia, en casos d'hipertensió, arterioesclerosi i, externament, s'ha usat per tractar els èczemes.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

S'ha descobert com la pol·lució atmosfèrica pot causar el càncer de pulmó

Flickr / Eugenia Morillo Piñero

La contaminació de l'aire és un agent nociu que pot produir càncer en els pulmons.

MN. FRANCESC NICOLAU
 Professor emèrit de la Facultat
 de Filosofia de Catalunya

Em direu: ja sabíem que la contaminació de l'aire és un agent nociu, capaç de produir càncer en els pulmons, com ho pot fer també el tabac, en persones que ja es trobin amb propensió a aquesta malaltia. És cert, però fixeu-vos el que dic: la descoberta no és del fet que ja coneixíem, sinó el de com es verifica la infecció cancerígena, i això és important perquè obre la via a la coneixença del mecanisme d'aquest càncer i segurament d'altres, cosa que il·lumina la manera de combatre'ls o prevenir-los. La notícia de la troballa que esmentem va aparèixer a la revista *Nature* aquest mes de maig passat.

Ha fet aquest treball d'investigació l'Institut Francis Crick de Londres. I ha estat Charles Swanton el que l'ha dirigit. El resultat fa canviar el paradigma que es tenia sobre els mecanismes que originen l'aparició d'un càncer. S'ha vist que cal tenir més en compte els teixits orgànics amb alguna inflamació. I és que la inflamació hi té un paper important, ja que el càncer es

pot formar simplement en un punt on no s'origina pas per canvis genètics, sinó per una reacció d'inflamació de cèl·lules que havien sofert alguna mutació per altres causes. En un càncer pulmonar la reacció dels pulmons quan es troben amb una inflamació origina la producció d'una proteïna anomenada interleucina-1 beta, que ja es coneix i es pot tenir en compte a l'hora de tractar el tumor. El resultat de la troballa és que es pot prevenir l'aparició del càncer amb més seguretat i tractar-lo a temps.

Com podeu suposar, nosaltres no som prou experts en temes mèdics, però aquesta notícia que ens ha arribat em sembla que, encara que no puguem explicar-la amb més detall, valia la pena que la coneguéssiu, perquè se'ns diu que obre una nova perspectiva en el tractament de càncers, cosa que és prou interessant per a tothom. Desitgem que continuïn les investigacions en aquest sentit que afecten la salut humana.

ESTIU DE LLEGENDES

Sant Francesc a Catalunya

Flickr / Josep Bracons

Església de Sant Francesc a Montblanc.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT
Historiador

La devoció franciscana a Catalunya és molt estesa i són diversos els indrets on s'explica la presència de sant Francesc d'Assís quan, camí de Sant Jaume de Galícia, va passar per la nostra terra entre els anys 1211 i 1214.

Els convents de Barcelona, Lleida, Perpinyà, Cervera, Montblanc i Girona s'atribueixen la fundació per part del sant. També altres llocs indiquen que hi va passar, com el mas Codina, de Sant Joan Despí, que durant la guerra de Successió, quan les tropes franco-castellanes anaven a cremar la masia, uns frares van aparèixer defensant-la i foragitant els atacants. O el mas del Lledoner, a Vallirana, pujant el Port d'Ordal, on, quan morí l'amo, dotze frares van assistir al funeral, desapareixent de sobte en acabar la cerimònia.

S'explica que sant Francesc va passar pel mas del Pont a Sant Celoni i algunes capelles dedicades al sant també n'expliquen el seu pas, però n'hi ha una, prop de Vic, que porta el nom de Sant Francesc s'hi Moria, no lluny de Folgueroles i de l'ermita de Sant Jordi de Puigseslloses, on mossèn Cinto Verdaguer va cantar la seva primera missa; de Sant Francesc s'hi Moria, el poeta de Catalunya en va escriure un bell poema narrant la seva llegenda.

Avui l'ermita de Sant Francesc s'hi Moria, entre els termes de Folgueroles i Manlleu, allà on s'anomena el Pla de l'Almoïna, està a peu de carretera,

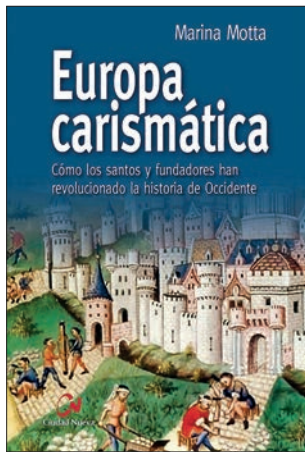
prop de l'Eix Transversal i fa veïnatge amb nombroses indústries d'un polígon industrial, però fins fa pocs anys i des dels seus orígens, documentats el 1244, estava isolada al peu de l'antic camí de remots orígens romans.

L'ermita va ser destruïda el 1936 i amb ella les pintures que Marià Colomé havia realitzat al segle XIX, explicant el pas del sant; però reconstruïda de nou el 1946, la nova edificació no té la més mínima semblança amb la destruïda.

Verdaguer narra que sant Francesc el 1225, un any abans de la seva mort, quan recorrent la Plana de Vic, exhaust i reposant al peu d'una alzina, va rebre, en un càntir, l'aigua del pou que li oferí un pagès d'un mas proper i el sant li retornà, dient que aquella era aigua de vida i, des de llavors, el mas s'anomenà Poudevida.

Al cap de poc temps, els franciscans van erigir un pedró en aquell lloc, però ho consideraren insuficient i no tardaren a bastir-hi l'ermita que ha arribat, amb les vicissituds dels temps, fins als nostres dies.

La preciosa llegenda té els seus matisos. El 1244 els documents parlen del mas de l'Almunia, d'aquí el topònim de Pla de l'Almoïna, i de l'ermita s'hi refereix com a Sant Francesc Salmunia. *Almunia*, en àrab, es refereix a una granja, una masia, un establiment rural dedicat al conreu i a la ramaderia.

MARINA MOTTA*Europa carismática*Editorial Ciudad Nueva, 2023,
300 pàg.

La història d'Occident està marcada per corrents espirituals que van generar idees i institucions innovadores que van forjar canvis polítics, econòmics i socials. El llibre recorre l'obra de figures carismàtiques i moviments religiosos que han influït en l'*ethos*, la societat i la cultura d'Europa.

JESÚS MARÍA SILVA CASTIGNANI*La venida del anticristo*

Ediciones Palabra, 2023, 256 pàg.

Qui és l'anticrist? Ja ha vingut o arribarà al final dels temps? Quins són els signes que acompanyaran la seva vinguda? En aquest interessant assaig, l'autor, basant-se en textos bíblics i altres referències, explora aquesta enigmàtica figura que tant ha intrigat cristians i no cristians al llarg de la història.

GERMÁN GONZÁLEZ y ANA MARÍA LINARES*Los cuentos que nos motivaron a ser lo que somos*

Editorial Sal Terrae, 2023, 208 pàg.

Els autors ens conviden al fascinant univers d'històries i relats que transformen les vides. Així, descobrirem com la narració, sempre intrínseca als éssers humans, configura la nostra realitat. Contes que ens ajuden a entendre el món i a nosaltres mateixos a través de metàfores.

JOSEFINA LLARGUÉS*La farmàcia del mar*Viena Edicions, 2023,
368 pàg.

Les algues marines i l'aigua de mar han estat presents a la cuina i a la medicina de moltes cultures des de temps immemorials, perquè el pulmó del planeta és molt més que aigua amb sal: és font de vida i un medi vital per a la nostra subsistència.

ANABEL GONZÁLEZ*¿Por dónde se sale?*Editorial Planeta, 2023,
280 pàg.

Com podem alleujar el malestar psicològic? La por o l'ansietat són laberints en què és fàcil sentir-nos perduts. Entendre aquests estats mentals i, sobretot, aprendre a trobar una sortida és un dels objectius d'aquest llibre. Una guia per enfortir la nostra salut mental.

ROGER TORRENT*Del vapor al núvol*

Pòrtic Edicions, 2023, 304 pàg.

Aquest volum fa una proposta clara a favor d'una indústria del segle XXI: digital, verda, cohesionadora i que actuï com a vector de tracció econòmica, tecnològica i social. Aquest relat repassa la història industrial catalana, analitza el present globalitzat i mira cap al futur amb iniciatives concretes.

CRÍTICA DE MÚSICA

ALBA NOGUERAS
Crítica musical

Música i patrimoni, passat i futur

El Festival Jordi Savall celebra la seva tercera edició de l'11 al 15 d'agost a diferents espais de Santes Creus, després d'haver passat pel reial monestir de Poblet i el convent de Sant Francesc de Montblanc. Des de músiques medievals fins a obres classicistes, des del centre d'Europa fins a països banyats per la Mediterrània i altres aigües internacionals; el festival arrela al passat, però també mira al futur. Així, teixeix un recorregut de concerts que posen sobre la taula la veu de la dona com a creadora, la força de la naturalesa, i el sentit de la vida i la llibertat.

La cantant israeliana Miléna Kartowski-Aïach traçarà un pont de punta a punta del Mediterrani amb cants litúrgics dels jueus algerins i la formació internacional Orpheus 21, amb el lema *Músiques per la vida i la llibertat*, retrà homenatge a les heroïnes d'Afganistan, d'Iran i de Síria. També donarà veu a aquells que no en tenen la cantant cubana Teresa Yanet, que encapçalarà un petit *ensemble* per interpretar cants negres del seu país sota el títol *Yambambó*.

Podrem gaudir de les compositores d'un lloc i un temps —la Itàlia del segle XVI i segle XVII— amb la soprano i arpista Arianna Savall que, acompanyada d'un petit *ensemble* de músics, interpretarà un programa al voltant de la compositora italiana Barbara Strozzi; així mateix, la jove

formació The Ministers of Pastime oferirà un programa protagonitzat per Maddalena Casulana i Isabella Leonarda. I avançarem cronològicament i canviarem d'espai geogràfic per sentir, també, les plomes de Fanny Mendelssohn i Clara Schumann de la mà de la violinista Lina Tur, acompanyada d'Olga Pashchenko al piano.

La Capella Nacional de Catalunya, justament amb obres dels germans Mendelssohn, oferirà un programa que girarà al voltant de la naturalesa; un tòpic que vertebrarà, igualment, el concert de *Le Concert des Nations*, on s'interpretaran *Les quatre estacions* d'Antonio Vivaldi. El mestre Savall, a més de dirigir aquestes dues formacions, es posarà davant d'Hespèrion XXI, que oferirà un programa centrat en Claudio Monteverdi i els seus contemporanis.

Finalment, dos programes marians clausuraran aquest cicle de concerts; d'una banda, La Capella Reial de Catalunya i *Le Concert des Nations* interpretaran, sota el títol *Stabat Mater*, obres de Marc-Antoine Charpentier, Arvo Pärt i Domenico Scarlatti. De l'altra, la formació ucraïnesa Liatoshynski Capella, sota el títol *Mater Dolorosa*, retran homenatge a les víctimes de totes les guerres del món; especialment, a les civils del conflicte bèl·lic del seu país.

Festival Jordi Savall

AMB BON HUMOR

FESTIVAL JORDI SAVALL

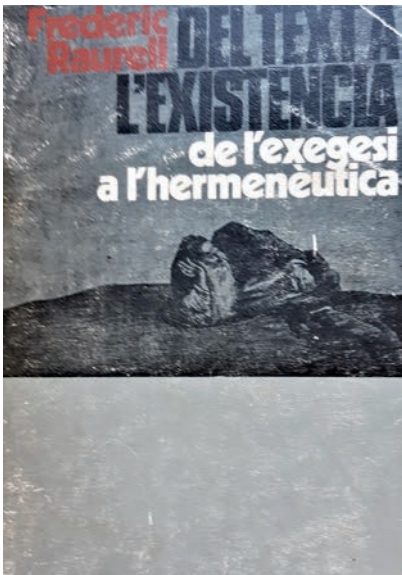
De l'11 al 15 d'agost
Santes Creus

Més informació a:
festival.jordisavall.com

CRÍTICA LITERÀRIA

Sobre la Paraula

ROSA M. BOIXAREU
Biblista

FREDERIC RAURELL

Del text a l'existència, de l'exegesi a l'hermenèutica
Facultat de Teologia de Catalunya, 1980, 413 pàg.

Diem que un text pertany a la categoria de «clàssic» quan la seva vàlua roman en el temps, quan una relectura en permet descobrir un nou sentit o matisos dels ja copsats. És un text que no envelleix, que gaudeix d'actualitat sigui quin sigui el temps en què va ser escrit. Des d'aquest plantejament, em permeto dir que el llibre que es comenta, amb excessiva brevetat, és un clàssic de la interpretació bíblica, de la interpretació de la vida i el món.

Es tracta d'un recull d'articles i conferències fora de l'àmbit estrictament acadèmic. Exegesi i hermenèutica: saber què diu el text no solament per descobrir la seva inexhaurible riquesa de significat i de sentit, sinó també per evitar segrestar-lo, ingènuament o no; i, alhora, per saber què em diu el text en l'avui personal, comunitari.

Es tracta de la capacitat de la comprensió que interpreta en un exercici intel·lectual, que té com a objectiu descobrir el dinamisme, la presència, de la Paraula en «l'ara i aquí» de cada persona i societat a fi de «fer» alguna cosa perquè realitat i Paraula sintonitzin harmònicament en bé d'allò que el text expressa amb el terme *shalom*: justícia, pau. Complex. Perquè si bé la pau no és possible sense la justícia, què s'entén per l'una i què per l'altra, i com aplicar-ho; demana lucidesa, discerniment, coratge. Complex: perquè la raó té els seus límits i la pretensió humana sovint no els vol reconèixer. Però el text continua aquí, obert, desafiant la temporalitat i els límits humans.

El fenomen de la comprensió abasta qualsevol situació i activitat humana. De fet, es tracta de comprendre l'*adam* (l'ésser humà) en el seu medi des de la seva realitat. Des d'una perspectiva bíblica, una realitat i un adam on la Paraula és constantment present. «L'hermenèutica és el camí que va del prejudici a la pre-comprensió»: del tancament enfront de qui parla a la obertura per entendre l'altre (pàg. 8). De «la meua raó», a l'escolta de la raó de l'altre. En el tema bíblic es tracta de l'escolta de la Paraula.

UN NOU LLINDAR

On tenim posat el cor?

Quan una persona desitja una cosa important per a la seva vida, i lluita sense descans per aconseguir-la, és capaç de deixar-ho tot per fer-se seu allò que vol. Què és aquesta cosa important? Jesús ens invita a cercar-ho i trobar-ho. Què és aquest tresor perquè sigui la raó de la recerca? Quin és aquest tresor que inclou la decisió d'abandonar-ho tot per aconseguir-lo? Jesús dirà que «l'home que el troba, el deixa amagat i, content de la troballa, se'n va a vendre tot el que té i compra aquell camp». Recerca, troballa, alegria i desprendiment de tot per a obtenir el millor.

El papa Francesc, a *Fratelli tutti*, respon a les nostres inquietuds i anhels, dient que «l'esperança és audaç, sap mirar més enllà de la comoditat personal, de les petites seguretats i compensacions que estrenyen l'horitzó, per obrir-se a grans ideals que fan la vida més bella i digna». Aquesta invitació a l'esperança és ja una orientació cap a la recerca del Regne de Déu perquè «ens parla d'una realitat que està arrelada al dedins de l'ésser humà, independentment de les circumstàncies concretes i els condicionaments històrics en què viu. Ens parla d'una set, d'una aspiració, d'un anhel de plenitud, de vida reeixida, d'un voler tocar les coses grans, allò que omple el cor i eleva l'esperit cap a valors importants, com la veritat, la bondat i la bellesa, la justícia i l'amor» (FT 55.)

Hem de deixar que l'Esperit del Senyor modeli el nostre cor i ens faci fruir del tresor que pot satisfer els nostres millors anhels. Només podem estar d'acord amb allò que fomenta els autèntics valors que són signe que el Regne de Déu ja és entre nosaltres. Però, en quin tresor tenim posat el cor?

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Agenda

Altres bisbats

TORRECIUTAT

El **divendres 4 d'agost**, a les 19.00, XXVIII Cicle Internacional d'Orgue de Torreciutat amb Maite Aranzábal (orgue) i Justo Sanz (clarinet).

JOVES

Del **dilluns 7 d'agost al dissabte 12**, a Cercedilla (Madrid), exercicis espirituals per a joves organitzats per les Germanes de Ntra. Sra. de la Consolació. Més informació: tel. 618 779 376.

Barcelona

ESGLÉSIA DE SANT GAJETÀ

El **dilluns 7 d'agost**, a les 18.00, festa de Sant Gaietà, missa solemne amb el P. Diego Doldan, c.r., i petit refrigeri (c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona).

MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES

Del **dilluns 28 d'agost al dissabte 2 de setembre**, recés *Viviu sempre contents*, recorrent la carta als Filipencs, amb la Gna. Conxa Adell. Inscripcions: activitatspuelles@gmail.com.

Girona

JMJ

El **diumenge 30 de juliol**, a les 11.00, missa d'enviament dels joves que participaran en la Jornada Mundial de la Joventut a la catedral de Girona.

SANT FELIU

El **dimarts 1 d'agost**, a les 18.30, missa solemne a la basílica de Sant Feliu de Girona concelebrada pel capítol de canonges de la catedral.

BARROC

El **dissabte 5 d'agost**, a les 11.30, visita guiada *Els dos tresors del barroc d'Olot*: la parròquia de Sant Esteve i el santuari de la Mare de Déu del Tura. Més informació: info@santesteveolot.cat.

IX NIT D'ESTIU

El **dissabte 5 d'agost**, a les 21.30, al monestir de Sant Miquel de Fluvià, IX Nit d'estiu amb una variada oferta musical de grups locals.

SANTA CLARA

El **dijous 10 d'agost**, a les 21.00, celebració del Trànsit de Santa Clara a la Fraternitat de Santa Clara de Vilobí d'Onyar; el **divendres 11**, a les 11.30, missa de la solemnitat de la santa.

ASSUMPCIÓ

El **dimarts 15 d'agost**, festa de l'Assumpció a la catedral de Girona: a les 11.00, missa solemne; a les 19.30, concert d'orgue de Pau Riuró.

EXERCICIS ESPIRITUALS

Del **dilluns 28 d'agost al dimarts 5 de setembre**, a la Casa Santa Elena (Solius), exercicis espirituals dirigits pel P. José M. Fernández, s.j. Informació: tel. 972 837 021.

Sant Feliu de Llobregat

MONTSERRAT

El **dilluns 21 d'agost**, a les 19.30, concert d'obertura del curs de formació per a organistes d'Església de Montserrat amb Pierre Vidal. Més informació: tel. 626 934 414.

Solsona

SANTUARI DEL MIRACLE

Del **diumenge 13 d'agost al dijous 17**, Transcendència & Espiritualitat, breus exercicis espirituals amb Àngels Dresaire, carmelita. Més informació: tel. 973 291 699.

Tarragona

MARE DE DÉU DE PUIGCERVER

El **dissabte 5 d'agost**, a les 11.00, missa i ball de sardanes a l'ermita de la Mare de Déu de Puigcerver d'Alforja.

MASPUJOLS

El **dissabte 12 d'agost**, a les 19.00, conferència de l'arquitecte Joan Figuerola sobre *El nostre camp-*

nar, coneguem-lo i valorem-lo a l'església parroquial de Santa Maria Assumpta de Maspujols.

VETLLA EUCARÍSTICA

El **dilluns 14 d'agost**, a les 22.00, vetlla eucarística de pregària, lloança i adoració a la parròquia de Santa Maria la Major de Montblanc.

«EL MISTERI DE LA SELVA»

El **dilluns 14 d'agost**, a les 22.00, i el **dimarts 15**, a les 20.00, representació del drama assumpcionista més antic d'Europa en llengua romànica a l'església parroquial de Sant Andreu Apòstol de la Selva del Camp.

Terrassa

LLEGENDES

El **dissabte 5 d'agost**, a les 22.00, visita guiada *Nit de llegendes al monestir de Sant Cugat del Vallès*. Punt de trobada: Oficina de Turisme de Sant Cugat.

Vic

COVA DE MANRESA

Del **dilluns 21 d'agost al dimecres 30**, exercicis espirituals a càrrec de Josep M. Rambla, s.j., i equip EIDES. Inscripcions: eides@fespi-nal.com.

JOVES

Del **dilluns 21 d'agost al divendres 25**, a Gisclareny, convivència per a joves 2030... *una odissea a les teves mans! Jo seré amb vosaltres cada dia (Mt 28,20)*. Més informació: tel. 618 050 765.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els catòlics posin al centre de la seva vida l'Eucaristia, que transforma i obre a l'encontre amb Déu i els germans

Jesús Martínez Gordo, teòleg i escriptor

CARME MUNTÉ MARGALEF

La cinquena sessió del Tribuna Joan Carrera va comptar amb l'exposició i reflexió del teòleg i escriptor Jesús Martínez Gordo. Va parlar sobre el camí sinodal alemany i el Sínode mundial dels Bisbes, amb una pregunta afegida: què hi ha en joc? Martínez Gordo és catedràtic emèrit de Teologia de Vitòria, professor de Cristianisme i Justícia i capellà de l'equip ministerial de la Unitat Pastoral de Basauri (Biscaia). Ha estat professor de Teologia a Bilbao, Sant Sebastià i Nàpols. Ha publicat darrerament els llibres *La conversión del papado y la reforma de la Curia vaticana*, *Estuve divorciado y me acogisteis*, *Ateos y creyentes*. *Qué decimos cuando decimos Dios*, on analitza l'actualitat eclesial.

Què va passar a Alemanya perquè s'hi originés un camí sinodal?

La situació a Alemanya ha estat particularment complicada a partir del descobriment dels casos de pederàstia eclesial. Com a recomanació de l'equip que va investigar aquest afer, es va proposar que l'Església havia de revisar a fons la seva gestió del poder i de l'autoritat. El resultat de tot això va ser l'aplicació d'un camí sinodal.

A grans trets, quina és la proposta del camí sinodal alemany?

Proposen un exercici de l'autoritat diferent del que ha estat tradicional en el món llatí. Proposen un tipus d'exercici de l'autoritat i del poder que sigui corresponsable, on ministres ordenats i batejats es comprometin a aplicar i implementar a les respectives diòcesis, parròquies i espais d'exercici de pastoral totes aquelles decisions preses per majoria vinculant.

Com valora el procés sinodal convocat pel papa Francesc?

És un exercici de sinodalitat. Té punts de contacte amb el model alemany, però també té punts de diferència. I té també punts de contacte amb la manera d'exercir l'autoritat i el poder en l'Església que ha estat el tradicional durant els pontificats de Pau VI, Joan Pau

Agust Codinach

«El Sínode pot ser molt important per a una Església concorde amb el segle XXI»

II i Benet XVI, però també té la seva singularitat. I aquesta singularitat és que així com en els pontificats dels tres darrers Papes parlàvem d'una sinodalitat per col·legialitat episcopal fonamentalment consultiva, amb Francesc parlem d'una sinodalitat ja no només dels bisbes sinó de tot el poble de Déu i amb voluntat que sigui una sinodalitat consensuada.

Com creu que els creients han de viure el present i el futur de l'Església?

Amb aquells que estan més implicats en la dinàmica de l'Església, em sembla que hem de viure-ho amb certa esperança perquè crec que és un moment particularment

important i a més perquè no sabem —és la dificultat i l'avantatge que té l'experiència del Sínode mundial dels Bisbes que encetem ara— com acabarà. Pot ser, efectivament, com diu Francesc, un Sínode que sigui consensuat amb una doble volta. És a dir, que allò que s'aprovi l'octubre del 2023 és possible que torni altra vegada a les diòcesis, sigui debatut i estudiat i aleshores torni altre cop al Sínode del 2024, amb la qual cosa estarem parlant d'un procés sinodal realment consensuat. I sobre la sinodalitat crec que les decisions o el que es pugui aprovar pot ser realment molt important per a la vida d'una Església concorde amb el segle XXI.

9 PLANTES DE REGENERACIÓ NOVES.

L'AIGUA

NO CAU DEL CEL

El canvi climàtic provoca l'absència de pluja i períodes de sequera que seran cada cop més freqüents al nostre país. Això significa que hem de gestionar l'aigua millor que mai.

El Govern de Catalunya impulsarà la inversió de més de 2.400 milions d'euros en el Pla de gestió de l'aigua per augmentar-ne la producció, duplicar-ne la capacitat de la dessalinització i la regeneració, i modernitzar l'eficiència del regadiu.

Estalviar-ne és cosa de tothom.

sequera.gencat.cat

 **Generalitat
de Catalunya**

**Per la sostenibilitat,
sempre endavant**